2025/2434

29.12.2025

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2025/2434 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 26ης Νοεμβρίου 2025

σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1406/2002

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 100 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής [1],

Κατόπιν διαβούλευσης με την Επιτροπή των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία [2],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Από την Ένωση έχει εγκριθεί μία σειρά νομοθετικών μέτρων με σκοπό την ενίσχυση της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και της ναυτικής ασφάλειας, την προώθηση της βιωσιμότητας, μεταξύ άλλων μέσω της πρόληψης της ρύπανσης και της απανθρακοποίησης της ναυτιλίας, καθώς και τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών και της ψηφιοποίησης του ναυτιλιακού τομέα. Για να είναι αποτελεσματικά, τα εν λόγω νομοθετικά μέτρα είναι αναγκαίο να εφαρμόζονται με κατάλληλο και ομοιόμορφο τρόπο σε όλη την Ένωση προκειμένου να διασφαλίσουν ισότιμους όρους ανταγωνισμού, να μειώσουν τη στρέβλωση του ανταγωνισμού που προκύπτει από τα οικονομικά πλεονεκτήματα που απολαμβάνουν τα μη συμμορφούμενα πλοία και να επιβραβεύσουν τους ποιοτικούς ναυτιλιακούς φορείς.

(2) Η επιδίωξη των στόχων αυτών απαιτεί σημαντικό τεχνικό έργο υπό την καθοδήγηση ειδικευμένου φορέα. Για αυτόν το λόγο, ήταν αναγκαίο, στο πλαίσιο των μέτρων που παρατίθενται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 6ης Δεκεμβρίου 2000 σχετικά με το δεύτερο μέρος κοινοτικών μέτρων για την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας μετά το ναυάγιο του πετρελαιοφόρου Erika, να συσταθεί, εντός του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου και με σεβασμό των ευθυνών και των δικαιωμάτων των κρατών μελών ως κρατών σημαίας, κρατών λιμένα και παράκτιων κρατών, ένας ευρωπαϊκός οργανισμός με σκοπό την εξασφάλιση υψηλού, ομοιόμορφου και αποτελεσματικού επιπέδου ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και πρόληψης της ρύπανσης από τα πλοία.

(3) Με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1406/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [3] ιδρύθηκε ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (ο «Οργανισμός») ώστε να επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη στην αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας σε επίπεδο Ένωσης στους τομείς της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και της πρόληψης της ρύπανσης μέσω κατάλληλων επισκέψεων στα κράτη μέλη για την παρακολούθηση της σχετικής νομοθεσίας και, κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών, με τη συγκατάθεσή τους και σύμφωνα με τις ανάγκες τους, την παροχή κατάρτισης και την ανάπτυξη ικανοτήτων.

(4) Μετά την ίδρυση του Οργανισμού το 2002, η νομοθεσία της Ένωσης στους τομείς της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, της ναυτικής ασφάλειας, της βιωσιμότητας και της πρόληψης της ρύπανσης επεκτάθηκε σημαντικά, με αποτέλεσμα να επέλθουν πέντε τροποποιήσεις της εντολής του Οργανισμού.

[1] ΕΕ C, C/2023/873, 8.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/873/oj.

[2] Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Μαρτίου 2024 (ΕΕ C, C/2025/1026, 27.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1026/oj) και θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση της 13ης Οκτωβρίου 2025 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα). Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Νοεμβρίου 2025 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

[3] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1406/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2002, σχετικά με τη σύσταση ευρωπαϊκού οργανισμού για την ασφάλεια στη θάλασσα (ΕΕ L 208 της 5.8.2002, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/1406/oj).

(5) Από το 2013 ο Οργανισμός συνέχισε να επεκτείνει σημαντικά τα καθήκοντά του μέσω της ενεργοποίησης των σχετικών δευτερευόντων καθηκόντων που προβλέπονται στο άρθρο 2α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1406/2002 και μέσω αιτημάτων για τεχνική συνδρομή προς την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, ιδίως στον τομέα της απανθρακοποίησης και της ψηφιοποίησης του ναυτιλιακού τομέα. Επιπλέον, οι τροποποιήσεις των οδηγιών 2005/35/ΕΚ ([4]), 2009/16/ΕΚ ([5]), 2009/18/ΕΚ ([6]) και 2009/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([7]) έχουν άμεσο αντίκτυπο στα καθήκοντα του Οργανισμού. Οι εν λόγω οδηγίες προβλέπουν ιδίως την εκτέλεση καθηκόντων από τον Οργανισμό σχετικά με τη ρύπανση από τα πλοία, το καθεστώς ελέγχου από το κράτος λιμένα σε επίπεδο Ένωσης, τις δραστηριότητες των κρατών μελών όσον αφορά τις έρευνες που σχετίζονται με ναυτικά ατυχήματα στα ύδατα της Ένωσης και τις υποχρεώσεις των κρατών μελών ως κρατών σημαίας.

(6) Επιπλέον, η διακυβέρνηση του Οργανισμού πρέπει να ευθυγραμμιστεί με την κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της ΕΕ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2012 για τους αποκεντρωμένους οργανισμούς («κοινή δήλωση και κοινή προσέγγιση») και τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/715 της Επιτροπής ([8]).

(7) Λόγω της ουσιώδους φύσης των μεταβολών, ενδείκνυται να καταργηθεί ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1406/2002 και να αντικατασταθεί με νέα νομοθετική πράξη.

(8) Ο Οργανισμός ιδρύθηκε αρχικά με στόχο να συμβάλει στην καθιέρωση υψηλού επιπέδου ασφάλειας της ναυσιπλοΐας σε ολόκληρη την Ένωση, ενώ παράλληλα συνέβαλε στην πρόληψη της ρύπανσης από τα πλοία και αργότερα και από τις εγκαταστάσεις πετρελαίου και αερίου. Παρότι οι στόχοι αυτοί ενισχύθηκαν περαιτέρω με την προσθήκη της προώθησης της ναυτικής ασφάλειας, η εστίαση του Οργανισμού κατά τα τελευταία έτη αφορούσε τη στήριξη των κανονιστικών εξελίξεων στους τομείς της απανθρακοποίησης και της ψηφιοποίησης της ναυτιλίας. Επομένως, ενδείκνυται να ενσωματωθούν οι εν λόγω τομείς στους γενικούς στόχους του Οργανισμού, ώστε αυτός να έχει τη δυνατότητα να συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης του κλάδου. Ομοίως, ο κρίσιμος ρόλος του Οργανισμού στην παροχή εικόνας για την επίγνωση της κατάστασης στη θάλασσα, μέσω δορυφορικών εικόνων και της λειτουργίας τηλεκατευθυνόμενων αεροπορικών συστημάτων, δικαιολογεί την προσθήκη ενός σχετικού γενικού στόχου για τον Οργανισμό.

(9) Οι εν λόγω στόχοι θα πρέπει να υποδεικνύουν τους τομείς σε σχέση με τους οποίους πρέπει ο Οργανισμός να παρέχει στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη τεχνική και επιχειρησιακή συνδρομή για την εφαρμογή των πολιτικών της Ένωσης στον ναυτιλιακό τομέα.

(10) Για την ορθή επίτευξη των στόχων αυτών, ενδείκνυται ο Οργανισμός να εκτελεί ειδικά καθήκοντα στο πεδίο της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, της απανθρακοποίησης του ναυτιλιακού τομέα, της ναυτικής ασφάλειας και της κυβερνοασφάλειας, της θαλάσσιας επιτήρησης και των ναυτιλιακών κρίσεων, της προώθησης της ψηφιοποίησης και της διευκόλυνσης των ανταλλαγών δεδομένων στον ναυτιλιακό τομέα. Προκειμένου να επικεντρωθεί σε συγκεκριμένες προκλήσεις και να διασφαλίσει την οικονομική αποδοτικότητα των καθηκόντων που εκτελεί ο Οργανισμός, το διοικητικό συμβούλιο του Οργανισμού (το «διοικητικό συμβούλιο») θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να δίνει προτεραιότητα σε ορισμένα καθήκοντα και δραστηριότητες του Οργανισμού κατά τον ετήσιο και τον πολυετή σχεδιασμό.

(11) Εκτός από τα ειδικά καθήκοντα, ο Οργανισμός θα πρέπει να παρέχει οριζόντια τεχνική συνδρομή, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής ή των κρατών μελών, για την εκτέλεση κάθε καθήκοντος που εμπίπτει στις αρμοδιότητες και στους στόχους του και απορρέει από μελλοντικές ανάγκες και εξελίξεις σε επίπεδο Ένωσης. Όταν αποφασίζει αν θα συμπεριλάβει τα εν λόγω πρόσθετα καθήκοντα στο ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού του Οργανισμού ως μέρος του ετήσιου ή πολυετούς προγράμματος εργασίας του, το διοικητικό συμβούλιο θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους διαθέσιμους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους. Τούτο είναι απαραίτητο ώστε να διασφαλιστεί ότι ορισμένα καθήκοντα που αποτελούν τον πυρήνα του Οργανισμού μπορούν να προτεραιοποιηθούν, εάν χρειαστεί.

([4]) Οδηγία 2005/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την επιβολή διεθνών προτύπων όσον αφορά τη ρύπανση από τα πλοία και τη θέσπιση διοικητικών κυρώσεων για αδικήματα ρύπανσης (ΕΕ L 255 της 30.9.2005, σ. 11 ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2005/35/oj).

([5]) Οδηγία 2009/16/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με τον έλεγχο των πλοίων από το κράτος λιμένα (ΕΕ L 131 της 28.5.2009, σ. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/16/oj).

([6]) Οδηγία 2009/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, για τον καθορισμό των θεμελιωδών αρχών που διέπουν τη διερεύνηση των ατυχημάτων στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/35/ΕΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2002/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 131 της 28.5.2009, σ. 114, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/18/oj).

([7]) Οδηγία 2009/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, για την τήρηση των υποχρεώσεων του κράτους σημαίας (ΕΕ L 131 της 28.5.2009, σ. 132, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/21/oj).

([8]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/715 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2018, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού-πλαισίου για τους οργανισμούς που δημιουργούνται δυνάμει της ΣΛΕΕ και της Συνθήκης Ευρατόμ και αναφέρονται στο άρθρο 70 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 122 της 10.5.2019, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/715/oj).

(12) Ο Οργανισμός βρίσκεται στην πρώτη γραμμή της τεχνικής εμπειρογνωμοσύνης στους τομείς της αρμοδιότητάς του και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να παρέχει στα κράτη μέλη δραστηριότητες κατάρτισης και ανάπτυξης ικανοτήτων κατόπιν αιτήματός τους, με τη συγκατάθεσή τους και σύμφωνα με τις ανάγκες τους, και να χρησιμοποιεί τα πλέον προηγμένα τεχνολογικά εργαλεία κατά την υλοποίηση των εν λόγω δραστηριοτήτων κατάρτισης και ανάπτυξης ικανοτήτων.

(13) Η τεχνική εμπειρογνωμοσύνη του Οργανισμού θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω με τη διεξαγωγή έρευνας στον τομέα της ναυτιλίας και τη συμβολή στις σχετικές δραστηριότητες της Ένωσης στον τομέα αυτόν. Σε στενή συνεργασία με το διοικητικό συμβούλιο, ο Οργανισμός θα πρέπει να συμβάλει, με μια προορατική προσέγγιση, στους στόχους της ενίσχυσης της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, της ναυτικής ασφάλειας, της απανθρακοποίησης της ναυτιλίας και της πρόληψης της ρύπανσης από τα πλοία. Στο πλαίσιο τούτο, ο Οργανισμός θα μπορεί να προτείνει στην Επιτροπή σχετικές μη δεσμευτικές κατευθυντήριες γραμμές, συστάσεις ή εγχειρίδια που θα μπορούν να βοηθήσουν την Επιτροπή, τα κράτη μέλη ή τον ναυτιλιακό κλάδο στην επίτευξη των εν λόγω στόχων.

(14) Όσον αφορά την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, ο Οργανισμός θα πρέπει να αναπτύξει μια προορατική προσέγγιση για τον προσδιορισμό των κινδύνων και των προκλήσεων για την ασφάλεια. Επί αυτής της βάσης θα πρέπει να υποβάλλει στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με την πρόοδο που έχει επιτευχθεί στον τομέα της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας ανά τριετία. Επιπλέον, ο Οργανισμός θα πρέπει να συνεχίσει να επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη στην εφαρμογή των σχετικών νομοθετικών πράξεων της Ένωσης, ιδίως στους τομείς των υποχρεώσεων του κράτους σημαίας και του κράτους λιμένα, ερευνών σχετικά με την ασφάλεια στη θάλασσα, ασφάλειας των επιβατηγών πλοίων, των αναγνωρισμένων οργανισμών όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 391/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([9]) («αναγνωρισμένοι οργανισμοί») και του εξοπλισμού πλοίων. Αναγνωρίζοντας τον εξελισσόμενο χαρακτήρα της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, ο Οργανισμός θα μπορούσε, κατόπιν προηγούμενης έγκρισης από το διοικητικό συμβούλιο, να συνδράμει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη σε νεοεμφανιζόμενους τομείς που σχετίζονται με την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών στους εν λόγω τομείς. Επίσης σημαντική είναι η συλλογή περαιτέρω στατιστικών στοιχείων σχετικά με τον τομέα της εκπαίδευσης και της πιστοποίησης των ναυτικών και, κατόπιν αιτήματος του διοικητικού συμβουλίου, σχετικά με την εφαρμογή των σχετικών διεθνών συμβάσεων όσον αφορά τις συνθήκες εργασίας και διαβίωσης των ναυτικών επί του πλοίου, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της σύμβασης Ναυτικής Εργασίας, 2006 (MLC 2006), με στόχο τη συμβολή στη βελτίωση της ελκυστικότητας των ναυτικών επαγγελμάτων και την ανάπτυξη κατάλληλων στρατηγικών μέτρων για την πρόσληψη ναυτικών και τη διατήρησή τους εν ενεργεία. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στο έργο που έχουν ήδη επιτελέσει οι σχετικοί διεθνείς οργανισμοί, προκειμένου να αποφεύγονται οι αλληλεπικαλύψεις.

(15) Μετά την τελευταία ουσιαστική τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1406/2002 το 2013, έχουν σημειωθεί σημαντικές νομοθετικές εξελίξεις στον ναυτιλιακό τομέα όσον αφορά τη βιωσιμότητα, όπως για την πρόληψη και αντιμετώπιση της ρύπανσης, την προστασία του περιβάλλοντος και την απανθρακοποίηση. Εκτός από τα καθήκοντα που κάλυπτε μέχρι σήμερα η εντολή του Οργανισμού, όπως η πρόληψη της ρύπανσης από πλοία και από εγκαταστάσεις πετρελαίου και αερίου, κυρίως μέσω της λειτουργίας της ευρωπαϊκής δορυφορικής υπηρεσίας εντοπισμού της ρύπανσης (CleanSeaNet), η οποία θεσπίστηκε βάσει της Οδηγίας 2005/35/ΕΚ, ο Οργανισμός θα πρέπει να συνεχίσει να επικουρεί την Επιτροπή στην εφαρμογή της οδηγίας (ΕΕ) 2019/883 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([10]). Το εν λόγω καθήκον θα πρέπει να αποτυπώνεται στην επικαιροποιημένη εντολή του. Επιπλέον, υπάρχει αυξημένη ανάγκη να συνεχίσει ο Οργανισμός να επικουρεί στην εφαρμογή των σχετικών με τη ναυτιλία στοιχείων των οδηγιών 2008/56/ΕΚ ([11]) και (ΕΕ) 2016/802 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([12]). Ο Οργανισμός θα πρέπει ανά τριετία να υποβάλλει έκθεση σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται στην εφαρμογή των εν λόγω οδηγιών. Αναγνωρίζοντας τον εξελισσόμενο χαρακτήρα του ναυτιλιακού τομέα, ο Οργανισμός θα μπορεί, κατόπιν προηγούμενης έγκρισης από το διοικητικό συμβούλιο, να συνδράμει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη σε νεοεμφανιζόμενους τομείς που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος και την ατμοσφαιρική ρύπανση, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών στους εν λόγω τομείς.

([9]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 391/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με κοινούς κανόνες και πρότυπα για τους οργανισμούς επιθεώρησης και ελέγχου πλοίων (ΕΕ L 131 της 28.5.2009, σ. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/391/oj).

([10]) Οδηγία (ΕΕ) 2019/883 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής για την παράδοση αποβλήτων από πλοία, για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/65/ΕΕ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/59/ΕΚ (ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 116, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/883/oj).

([11]) Οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική) (ΕΕ L 164 της 25.6.2008, σ. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj).

([12]) Οδηγία (ΕΕ) 2016/802 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, σχετικά με τη μείωση της περιεκτικότητας ορισμένων υγρών καυσίμων σε θείο (ΕΕ L 132 της 21.5.2016, σ. 58, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/802/oj).

(16) Στο πλαίσιο της συνδρομής του Οργανισμού προς την Επιτροπή και τα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή της οδηγίας 2008/56/ΕΚ, ο Οργανισμός θα πρέπει, κατά περίπτωση, να διεξαγάγει περαιτέρω έρευνες σε θέματα σχετικά με την επίτευξη του στόχου για καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων, τις διαρροές κόκκων πλαστικού και τον υποβρυχίως εκπεμπόμενο θόρυβο.

(17) Στον τομέα της απανθρακοποίησης του κλάδου της ναυτιλίας, οι προσπάθειες για τον περιορισμό των παγκόσμιων εκπομπών της ναυτιλίας μέσω του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΔΝΟ) βρίσκονται σε εξέλιξη και θα πρέπει να ενθαρρυνθούν, συμπεριλαμβανομένης της ταχείας εφαρμογής της αναθεωρημένης στρατηγικής του ΔΝΟ για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τα πλοία, η οποία εγκρίθηκε το 2023. Σε επίπεδο Ένωσης, έχει αναπτυχθεί ένα σύνολο πολιτικών και νομικών πράξεων για τη στήριξη της απανθρακοποίησης και την περαιτέρω προώθηση της βιωσιμότητας του ναυτιλιακού τομέα, όπως αντικατοπτρίζεται ιδίως στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η οποία παρατίθεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 11ης Δεκεμβρίου 2019 με τίτλο «Στρατηγική για βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα – οι ευρωπαϊκές μεταφορές σε τροχιά μέλλοντος», η οποία παρατίθεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 9ης Δεκεμβρίου 2020, στη δέσμη νομοθετικών μέτρων «Fit for 55», η οποία παρατίθεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 14ης Ιουλίου 2021 με τίτλο «"Προσαρμογή στον στόχο του 55 %": υλοποίηση του στόχου της ΕΕ για το κλίμα με ορίζοντα το 2030 στην πορεία προς την κλιματική ουδετερότητα» και στο σχέδιο δράσης για μηδενική ρύπανση, το οποίο παρατίθεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 12ης Μαΐου 2021 με τίτλο «Πορεία προς έναν υγιή πλανήτη για όλους — Σχέδιο δράσης της ΕΕ για μηδενική ρύπανση των υδάτων, του αέρα, και του εδάφους». Ως εκ τούτου, η ανάγκη μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τον ναυτιλιακό τομέα θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται στην εντολή του Οργανισμού.

(18) Στο πλαίσιο αυτό, ενώ ο Οργανισμός θα πρέπει να συνεχίσει να επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη στην εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2015/757 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([13]), θα πρέπει να συνδράμει περαιτέρω στην εφαρμογή των νέων κανονιστικών μέτρων για την απανθρακοποίηση του ναυτιλιακού τομέα που απορρέουν από τη δέσμη νομοθετικών μέτρων Fit for 55, όπως ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([14]) και τα σχετικά με τη ναυτιλία στοιχεία της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([15]). Η εν λόγω συνδρομή περιλαμβάνει την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιπτώσεις του συστήματος εμπορίας εκπομπών της ΕΕ («ΣΕΔΕ της ΕΕ») στην κυκλοφορία των λιμένων, την αποφυγή λιμένων και τη μετατόπιση της κυκλοφορίας σε λιμένες μεταφόρτωσης σε τρίτες χώρες, εις βάρος των λιμένων της ΕΕ, δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2015/757 και του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805. Ο Οργανισμός θα πρέπει να συνεχίσει να πρωτοστατεί στην παροχή εμπειρογνωμοσύνης σε επίπεδο Ένωσης προκειμένου να συνδράμει στη μετάβαση του ναυτιλιακού τομέα σε ανανεώσιμα καύσιμα και καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, διεξάγοντας έρευνα όσον αφορά την εφαρμογή και την εξέλιξη των νομικών πράξεων της Ένωσης σχετικά με την υιοθέτηση και την εγκατάσταση βιώσιμων εναλλακτικών πηγών ενέργειας για τα πλοία, όπως οι τεχνολογίες μηδενικών εκπομπών, η από ξηράς παροχή ηλεκτρικής ενέργειας ή η αιολικά υποβοηθούμενη πρόωση, σύμφωνα με τους ορισμούς του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805, ή η ηλιακά υποβοηθούμενη πρόωση, και σε σχέση με την εγκατάσταση λύσεων ενεργειακής απόδοσης, όπως η βελτιστοποίηση της ταχύτητας. Για να παρακολουθείται η πρόοδος στο πεδίο της απανθρακοποίησης του ναυτιλιακού τομέα, ο Οργανισμός θα πρέπει να υποβάλλει ανά τριετία έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με τις προσπάθειες μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε συναφών συστάσεων ενδεχομένως έχει.

(19) Στον τομέα της ναυτικής ασφάλειας, ο Οργανισμός θα πρέπει να συνεχίσει να παρέχει τεχνική συνδρομή στις επιθεωρήσεις που πραγματοποιεί η Επιτροπή στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 725/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([16]). Δεδομένου ότι ο αριθμός των συμβάντων κυβερνοασφάλειας στον ναυτιλιακό τομέα έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία έτη, ο Οργανισμός θα πρέπει να υποστηρίξει τις προσπάθειες της Ένωσης για την πρόληψη συμβάντων κυβερνοασφάλειας και την ενίσχυση της κυβερνοανθεκτικότητας στον ναυτιλιακό τομέα, διευκολύνοντας την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με συμβάντα κυβερνοασφάλειας.

([13]) Κανονισμός (ΕΕ) 2015/757 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, για την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την επαλήθευση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από θαλάσσιες μεταφορές και για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/16/ΕΚ (ΕΕ L 123 της 19.5.2015, σ. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/757/oj).

([14]) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2023, για τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στις θαλάσσιες μεταφορές και για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/16/ΕΚ (ΕΕ L 234 της 22.9.2023, σ. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1805/oj).

([15]) Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

([16]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 725/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, για τη βελτίωση της ασφάλειας στα πλοία και στις λιμενικές εγκαταστάσεις (ΕΕ L 129 της 29.4.2004, σ. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/725/oj).

(20) Ο Οργανισμός θα πρέπει να συνεχίσει να φιλοξενεί το σύστημα παρακολούθησης της κυκλοφορίας των πλοίων και ενημέρωσης που θεσπίστηκε δυνάμει της οδηγίας 2002/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([17]) καθώς και άλλα συστήματα στα οποία βασίζεται η διαμόρφωση της επίγνωσης της κατάστασης στη θάλασσα. Στο πλαίσιο αυτό, ο Οργανισμός θα πρέπει να συνεχίσει να διαδραματίζει ζωτικό ρόλο στη διαχείριση της συνιστώσας της υπηρεσίας ασφαλείας του προγράμματος Copernicus για τη ναυτιλιακή παρακολούθηση εντός του πλαισίου διακυβέρνησης και του δημοσιονομικού πλαισίου του προγράμματος Copernicus που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([18]) (το «πρόγραμμα Copernicus») και θα πρέπει να συνεχίσει να χρησιμοποιεί τη διαθέσιμη τεχνολογία αιχμής, όπως τα τηλεκατευθυνόμενα αεροπορικά συστήματα, τα οποία αποτελούν για τα κράτη μέλη και για άλλους φορείς της Ένωσης χρήσιμο εργαλείο επιτήρησης και παρακολούθησης. Εκτός από τις εν λόγω υπηρεσίες, ο Οργανισμός έχει αποδείξει τον στρατηγικό του ρόλο στην παροχή επίγνωσης της κατάστασης στη θάλασσα κατά τη διάρκεια διαφόρων κρίσεων, όπως η κρίση της νόσου COVID-19 και ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Ως εκ τούτου, ο Οργανισμός θα πρέπει να τηρεί σε λειτουργία ένα κέντρο, ανοικτό 24 ώρες την ημέρα και επτά ημέρες την εβδομάδα, για να επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη σε τέτοιες καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

(21) Η Ένωση αντιμετωπίζει νέες γεωπολιτικές προκλήσεις και κατά συνέπεια πρόσθετες απειλές κατά της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Οι υφιστάμενες ικανότητες του Οργανισμού για παροχή επίγνωσης της κατάστασης στη θάλασσα, συμπεριλαμβανομένης της επιτήρησης των κινήσεων των πλοίων, θα πρέπει να στηρίζουν τα παράκτια κράτη μέλη, μεταξύ άλλων παρακολουθώντας και ενημερώνοντας για ύποπτες μεταφορτώσεις από πλοίο σε πλοίο και περιστατικά παράνομων παρεμβολών, θέσης εκτός λειτουργίας ή με άλλον τρόπο αδρανοποίησης των συστημάτων αυτόματης αναγνώρισης (ΣΑΑ) σκαφών και διευκολύνοντας την ανταλλαγή πληροφοριών με βάση το σύστημα ανταλλαγής ναυτιλιακών πληροφοριών της Ένωσης («SafeSeaNet»), που θεσπίστηκε στο πλαίσιο της οδηγίας 2002/59/ΕΚ, το οποίο επιτρέπει τη λήψη, αποθήκευση, ανάκτηση και ανταλλαγή πληροφοριών με σκοπό την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, την ασφάλεια των λιμένων και τη ναυτική ασφάλεια, την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και την αποτελεσματικότητα της θαλάσσιας κυκλοφορίας και των θαλάσσιων μεταφορών. Με τον τρόπο αυτό θα υποστηριχθούν τα παράκτια κράτη μέλη στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτει ο «σκοτεινός στόλος» ή «σκιώδης στόλος», όπως ορίζεται στο ψήφισμα Α.1192 (33) της Συνέλευσης του ΔΝΟ που εγκρίθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 2023.

(22) Στο πλαίσιο του καθήκοντος του Οργανισμού να παρέχει επίγνωση της κατάστασης στη θάλασσα και αναλυτικά δεδομένα, θα πρέπει αυτός να επικουρεί τα κράτη μέλη, την Επιτροπή και τα λοιπά όργανα της Ένωσης, κατά περίπτωση, στην παρακολούθηση των κινήσεων των πλοίων, συμπεριλαμβανομένων των πλοίων που χρησιμοποιούν τεχνολογίες προηγμένης αυτοματοποίησης, και των κινδύνων για τη ναυσιπλοΐα. Τέτοιοι κίνδυνοι για τη ναυσιπλοΐα, ενδεχομένως και με περιβαλλοντικό αντίκτυπο, θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, εμπορευματοκιβώτια που χάνονται και παρασύρονται στη θάλασσα, καθώς και μεγαλύτερα κομμάτια από απολεσθέντα ή απορριφθέντα αλιευτικά εργαλεία.

(23) Η ψηφιοποίηση των δεδομένων αποτελεί μέρος της τεχνολογικής προόδου στον τομέα της συλλογής και της διαβίβασης δεδομένων και έχει σκοπό να συμβάλει στη μείωση του κόστους και στην αποδοτική χρήση των ανθρώπινων πόρων. Η ανάπτυξη και λειτουργία των αυτόνομων θαλάσσιων πλοίων επιφανείας (MASS) και οι σχετικές ψηφιακές και τεχνολογικές εξελίξεις παρέχουν ένα ευρύ φάσμα νέων ευκαιριών όσον αφορά τη συλλογή δεδομένων και τη διαχείριση ολοκληρωμένων συστημάτων. Τούτο δημιουργεί ευκαιρίες για τη δυνητική ψηφιοποίηση, αυτοματοποίηση και τυποποίηση διαφόρων διαδικασιών, οι οποίες θα συνεισφέρουν στην ασφάλεια, την προστασία, τη βιωσιμότητα και την αποτελεσματικότητα των ναυτικών επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των μηχανισμών επιτήρησης, σε επίπεδο Ένωσης, με παράλληλη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης για τα κράτη μέλη. Στο πλαίσιο αυτό, ο Οργανισμός θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να διευκολύνει και να προωθεί τη χρήση ηλεκτρονικών πιστοποιητικών, τη συλλογή, την καταγραφή και την αξιολόγηση τεχνικών δεδομένων και τη συστηματική αξιοποίηση των υφιστάμενων βάσεων δεδομένων, συμπεριλαμβανομένου του αμφίδρομου εμπλουτισμού τους μέσω της χρήσης καινοτόμων εργαλείων ΤΠ και τεχνητής νοημοσύνης., Ο Οργανισμός θα μπορεί επίσης να συμβάλει στον θαλάσσιο τομέα του κοινού ευρωπαϊκού χώρου δεδομένων κινητικότητας, με σκοπό να μειωθεί η διοικητική επιβάρυνση για τα κράτη μέλη. Στις εργασίες αυτές, ο Οργανισμός θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ανάγκη κάθε εργαλείο ή σύστημα να είναι φιλικό προς τον χρήστη και διαλειτουργικό με υπάρχουσες τεχνικές λύσεις, προκειμένου να μην δημιουργείται αδικαιολόγητο κόστος για τα κράτη μέλη ή τον κλάδο.

(24) Για την ορθή εκτέλεση των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στον Οργανισμό, ενδείκνυται οι μόνιμοι υπάλληλοί του να πραγματοποιούν επισκέψεις στα κράτη μέλη, με σκοπό την παρακολούθηση της συνολικής λειτουργίας του ενωσιακού συστήματος ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και πρόληψης της ρύπανσης από πλοία. Ο Οργανισμός θα πρέπει επίσης να διενεργεί επιθεωρήσεις προκειμένου να επικουρεί την Επιτροπή στην αξιολόγηση της αποτελεσματικής εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης.

([17]) Οδηγία 2002/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2002, για τη δημιουργία κοινοτικού συστήματος παρακολούθησης της κυκλοφορίας των πλοίων και ενημέρωσης και την κατάργηση της οδηγίας 93/75/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 208 της 5.8.2002, σ. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/59/oj).

([18]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Απριλίου 2021 για τη θέσπιση του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 912/2010, (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 και (ΕΕ) αριθ. 377/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj).

(25) Για να συμβάλλουν στις σχετικές εργασίες των τεχνικών φορέων του ΔΝΟ, της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) και του μνημονίου Συνεννόησης των Παρισίων για τον έλεγχο των πλοίων από το κράτος λιμένα, που υπεγράφη στο Παρίσι στις 26 Ιανουαρίου 1982 (το «ΜΣ των Παρισίων»), η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να ζητήσουν τεχνική συνδρομή όσον αφορά θέματα αρμοδιότητας της Ένωσης. Ομοίως, η Επιτροπή ενδέχεται επίσης να χρειαστεί την τεχνική συνδρομή του Οργανισμού για τη στήριξη τρίτων χωρών στον ναυτιλιακό τομέα, ειδικότερα με την ανάπτυξη ικανοτήτων και την πρόληψη και αντιμετώπιση της ρύπανσης. Η στήριξη προς τρίτες χώρες θα πρέπει να τελεί υπό την επιφύλαξη της εκτίμησης των διαθέσιμων ανθρώπινων και οικονομικών πόρων και δεν θα πρέπει να αποβαίνει εις βάρος των προτεραιοτήτων του Οργανισμού.

(26) Οι εθνικές αρχές που ασκούν έργο ακτοφυλακής είναι υπεύθυνες για ευρύ φάσμα καθηκόντων, όπως την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, τη ναυτική ασφάλεια, την έρευνα και διάσωση, τον έλεγχο των συνόρων, τον έλεγχο της αλιείας, τους τελωνειακούς ελέγχους, την εν γένει επιβολή του νόμου και την προστασία του περιβάλλοντος. Ειδικότερα, σύμφωνα με την αναθεωρημένη στρατηγική της ΕΕ για την ασφάλεια στη θάλασσα (EUMSS) και το σχέδιο δράσης της που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 24 Οκτωβρίου 2023, ο Οργανισμός, η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή (Frontex), που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([19]), και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας (EFCA), που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/473 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([20]), θα πρέπει, συνεπώς, να ενισχύσουν τη συνεργασία τους, στο πλαίσιο των αντίστοιχων εντολών τους, τόσο μεταξύ τους όσο και με τις εθνικές αρχές που εκτελούν καθήκοντα ακτοφυλακής, για παράδειγμα μέσω του ευρωπαϊκού φόρουμ των λειτουργιών της ακτοφυλακής (ECGFF), για την παροχή καλύτερης επίγνωσης της κατάστασης στη θάλασσα και τη στήριξη της ανάληψης συνεκτικής και οικονομικά αποδοτικής δράσης.

(27) Η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να θίγει την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών ούτε τις υποχρεώσεις των κρατών μελών που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις, όπως η σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS), συμβάσεις του ΔΝΟ όπως η Διεθνής σύμβαση για την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα (SOLAS), η Διεθνής σύμβαση για τη ναυτική έρευνα και διάσωση (σύμβαση SAR), η Διεθνής σύμβαση για την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία (MARPOL) και η Διεθνής σύμβαση για πρότυπα εκπαίδευσης, έκδοσης πιστοποιητικών και τήρησης φυλακών των ναυτικών (STCW) και άλλες συναφείς διεθνείς πράξεις για τη ναυτιλία.

(28) Για τον εξορθολογισμό της διαδικασίας λήψης αποφάσεων εντός του Οργανισμού, θα πρέπει να θεσπιστεί αποτελεσματική και αποδοτική δομή διακυβέρνησης. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να εκπροσωπούνται σε διοικητικό συμβούλιο το οποίο διαθέτει τις απαραίτητες εξουσίες, συμπεριλαμβανομένων των εξουσιών κατάρτισης του προϋπολογισμού και έγκρισης του ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού. Το διοικητικό συμβούλιο θα πρέπει να παρέχει γενικές και στρατηγικές κατευθύνσεις για τις δραστηριότητες του Οργανισμού και να συμμετέχει στενότερα στην επίβλεψη των δραστηριοτήτων του Οργανισμού, με σκοπό να ενισχυθεί η εποπτεία διοικητικών και δημοσιονομικών θεμάτων. Το διοικητικό συμβούλιο θα πρέπει να μπορεί να συγκροτεί συμβουλευτικές ομάδες ή ομάδες εργασίας με καθήκοντα την κατάλληλη προετοιμασία των συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου και τη στήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, καθώς και την παρακολούθηση και την εφαρμογή των αποφάσεών του. Του Οργανισμού θα πρέπει να ηγείται εκτελεστικός διευθυντής.

(29) Για να εξασφαλίζεται η διαφάνεια των αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου, θα μπορούν να παρίστανται σε μέρη των συνεδριάσεών του αντιπρόσωποι των ενδιαφερόμενων κλάδων, χωρίς όμως δικαίωμα ψήφου. Οι αντιπρόσωποι των διαφόρων συμφεροντούχων θα πρέπει να διορίζονται από την Επιτροπή με βάση την αντιπροσωπευτικότητά τους σε επίπεδο Ένωσης.

(30) Προκειμένου να εκτελεί τα καθήκοντά του σωστά, ο Οργανισμός θα πρέπει να διαθέτει νομική προσωπικότητα και αυτόνομο προϋπολογισμό χρηματοδοτούμενο κυρίως από την Ένωση και με την καταβολή επιβαρύνσεων από τρίτες χώρες ή άλλες οντότητες. Η ανεξαρτησία και η αμεροληψία του Οργανισμού δεν θα πρέπει να τίθενται σε κίνδυνο από οικονομικές συνεισφορές που λαμβάνει ο Οργανισμός από κράτη μέλη ή τρίτες χώρες. Για να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του Οργανισμού κατά τη διαχείριση των τρεχουσών υποθέσεων και στο πλαίσιο των γνωμοδοτήσεων, των συστάσεων και των αποφάσεων που εκδίδει, η οργάνωση του Οργανισμού θα πρέπει να είναι διαφανής και ο εκτελεστικός διευθυντής θα πρέπει να φέρει πλήρη ευθύνη για τον Οργανισμό. Το προσωπικό του Οργανισμού θα πρέπει να είναι ανεξάρτητο και να απασχολείται μέσω τόσο βραχυπρόθεσμων όσο και μακροπρόθεσμων συμβάσεων, ώστε να διατηρούνται η οργανωτική γνώση και η συνέχεια των δραστηριοτήτων του, καθώς και η απαραίτητη και συνεχής ανταλλαγή εμπειρογνωσίας με τον ναυτιλιακό τομέα. Στις δαπάνες του Οργανισμού θα πρέπει να περιλαμβάνονται οι δαπάνες προσωπικού, διοίκησης, υποδομών και λειτουργίας.

([19]) Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2019, για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1052/2013 και (ΕΕ) 2016/1624 (ΕΕ L 295 της 14.11.2019, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj).

([20]) Κανονισμός (ΕΕ) 2019/473 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαρτίου 2019, για την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας (ΕΕ L 83 της 25.3.2019, σ. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/473/oj).

(31) Σε ό,τι αφορά την πρόληψη και τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων, έχει πρωταρχική σημασία ο Οργανισμός να ενεργεί αμερόληπτα, να επιδεικνύει ακεραιότητα και να θεσπίζει υψηλά επαγγελματικά πρότυπα. Δεν θα πρέπει να γεννάται επ' ουδενί η υποψία ότι οι αποφάσεις ενδέχεται να επηρεάζονται από συμφέροντα που συγκρούονται με τον ρόλο του Οργανισμού ως φορέα που εξυπηρετεί την Ένωση στο σύνολό της ή από ιδιωτικά συμφέροντα ή προσωπικές σχέσεις οποιουδήποτε μέλους του διοικητικού συμβουλίου, τα οποία θα δημιουργούσαν ή θα ήταν πιθανό να δημιουργήσουν σύγκρουση με αυτή καθαυτή την εκτέλεση των επίσημων καθηκόντων του εν λόγω μέλους. Ως εκ τούτου, το διοικητικό συμβούλιο θα πρέπει να εκδίδει και δημοσιοποιεί ολοκληρωμένους κανόνες σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων.

(32) Μια ευρύτερη στρατηγική διάσταση όσον αφορά τις δραστηριότητες του Οργανισμού θα διευκόλυνε τον σχεδιασμό και τη διαχείριση των πόρων του κατά τρόπο αποτελεσματικότερο και θα συνέβαλλε στην υψηλότερη ποιότητα των αποτελεσμάτων του. Η εν λόγω προσέγγιση επιβεβαιώνεται και ενισχύεται από τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/715. Συνεπώς, το διοικητικό συμβούλιο θα πρέπει να εγκρίνει και να ενημερώνει τακτικά ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού που να περιέχει τα ετήσια και τα πολυετή προγράμματα εργασιών, κατόπιν κατάλληλης διαβούλευσης με τους σχετικούς συμφεροντούχους.

(33) Όταν ο Οργανισμός καλείται να εκτελέσει νέο καθήκον για το οποίο απαιτείται εξέταση και ανάλυση των επιπτώσεων στους πόρους του, σε ανθρώπινο δυναμικό και προϋπολογισμό, σύμφωνα με την εντολή του, το διοικητικό συμβούλιο θα πρέπει να περιλαμβάνει τα εν λόγω καθήκοντα στο ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού μόνο μετά την εν λόγω ανάλυση. Η συγκεκριμένη ανάλυση θα πρέπει να προσδιορίζει τους αναγκαίους πόρους με τους οποίους ο Οργανισμός θα μπορεί να εκτελεί τα εν λόγω νέα καθήκοντα και το αν επηρεάζονται αρνητικά τα υφιστάμενα καθήκοντα του Οργανισμού ή αν θα πρέπει να αναπροσανατολιστούν.

(34) Ο Οργανισμός θα πρέπει να διαθέτει κατάλληλους πόρους για την άσκηση των καθηκόντων του, καθώς και αυτόνομο προϋπολογισμό. Θα πρέπει να χρηματοδοτείται κυρίως από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης. Όσον αφορά τη συνεισφορά της Ένωσης και κάθε άλλη επιδότηση που βαρύνει τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, θα πρέπει να εφαρμόζεται η διαδικασία προϋπολογισμού της Ένωσης. Ο έλεγχος των λογαριασμών θα πρέπει να διενεργείται από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

(35) Προκειμένου να επιτευχθεί εξοικονόμηση πόρων, ο Οργανισμός θα πρέπει, όπου αρμόζει, να συνεργάζεται στενά με τα άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, ιδίως με εκείνα που έχουν την έδρα τους στο ίδιο κράτος μέλος.

(36) Τα τελευταία έτη, με τη δημιουργία ολοένα και περισσότερων αποκεντρωμένων οργανισμών, έχουν βελτιωθεί η διαφάνεια και ο έλεγχος της διαχείρισης των ενωσιακών χρηματοδοτήσεων προς αυτούς, ιδίως σε ό,τι αφορά την εγγραφή των εισφορών στον προϋπολογισμό, τον δημοσιονομικό έλεγχο, την εξουσία χορήγησης απαλλαγής, τη συμμετοχή στο συνταξιοδοτικό καθεστώς και την εσωτερική διαδικασία του προϋπολογισμού (κώδικας δεοντολογίας). Ομοίως, ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([21]) θα πρέπει να εφαρμόζεται άνευ περιορισμών στον Οργανισμό, ο οποίος θα πρέπει να προσχωρήσει στη διοργανική συμφωνία, της 25ης Μαΐου 1999, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με τις εσωτερικές έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) ([22]).

(37) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η σύσταση ειδικευμένου φορέα που μπορεί να συνδράμει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη στην αποτελεσματική εφαρμογή και υλοποίηση του δικαίου της Ένωσης που αφορά τις θαλάσσιες μεταφορές σε ολόκληρη την Ένωση, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως, λόγω της συνεργασίας που απαιτείται, να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η οποία διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.

(38) Είναι απαραίτητη για την ορθή λειτουργία του Οργανισμού η εφαρμογή ορισμένων αρχών σχετικά με τη διακυβέρνηση του Οργανισμού, προς συμμόρφωση με την κοινή δήλωση και την κοινή προσέγγιση, σκοπός των οποίων είναι ο εξορθολογισμός των δραστηριοτήτων των οργανισμών και η βελτίωση των επιδόσεών τους.

(39) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(40) Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα, που ιδρύθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1406/2002, παραμένει το ίδιο νομικό πρόσωπο και θα συνεχίσει όλες τις δραστηριότητες και τις διαδικασίες του,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

([21]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1). ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([22]) ΕΕ L 136 της 31.5.1999, σ. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/1999/531/oj.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας (ο «Οργανισμός»).

Ο Οργανισμός που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό αντικαθιστά και διαδέχεται τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια στη Θάλασσα που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1406/2002..

2. Ο παρών κανονισμός προβλέπει ολοκληρωμένους κανόνες σχετικά με τα καθήκοντα, τη λειτουργία και τη διακυβέρνηση του Οργανισμού.

3. Ο Οργανισμός επικουρεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή στην αποτελεσματική εφαρμογή και εκτέλεση του δικαίου της Ένωσης που αφορά τις θαλάσσιες μεταφορές σε ολόκληρη την Ένωση. Για τον σκοπό αυτόν, ο Οργανισμός συνεργάζεται με τα κράτη μέλη και την Επιτροπή και τους παρέχει τεχνική, επιχειρησιακή και επιστημονική συνδρομή στο πλαίσιο των στόχων και των καθηκόντων του Οργανισμού που καθορίζονται στο άρθρο 2 και στα κεφάλαια II και III.

4. Με την παροχή της συνδρομής που αναφέρεται στην παράγραφο 3, ο Οργανισμός υποστηρίζει ιδίως τα κράτη μέλη και την Επιτροπή για την εφαρμογή των σχετικών νομικών πράξεων της Ένωσης και για να συμβάλλουν στη συνολική αποτελεσματικότητα της θαλάσσιας κίνησης και των θαλάσσιων μεταφορών κατά τα οριζόμενα στον παρόντα κανονισμό, ώστε να διευκολύνει την επίτευξη των στόχων της Ένωσης στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών.

5. Η συνδρομή που παρέχεται από τον Οργανισμό και κάθε καθήκον που καθορίζεται στα άρθρα 4 έως 11 εφαρμόζεται υπό την επιφύλαξη των δικαιωμάτων και των ευθυνών των κρατών μελών.

Άρθρο 2

Στόχοι του Οργανισμού

1. Οι κύριοι στόχοι του Οργανισμού είναι η εξασφάλιση υψηλού, ομοιόμορφου και αποτελεσματικού επιπέδου ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, που αποσκοπεί στη μέγιστη μείωση των ατυχημάτων, και υψηλού, ομοιόμορφου και αποτελεσματικού επιπέδου ναυτικής ασφάλειας, η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τα πλοία και η περιβαλλοντική βιωσιμότητα του ναυτιλιακού τομέα, καθώς και η πρόληψη και η αντιμετώπιση της ρύπανσης που προκαλείται από τα πλοία και η αντιμετώπιση της ρύπανσης της θάλασσας που προκαλείται από εγκαταστάσεις πετρελαίου και αερίου.

2. Περαιτέρω στόχοι του Οργανισμού είναι η στήριξη της ψηφιοποίησης και η μείωση του διοικητικού φόρτου του ναυτιλιακού τομέα με τη διευκόλυνση της ηλεκτρονικής διαβίβασης δεδομένων και η στήριξη της απλούστευσης και της παροχής ολοκληρωμένων συστημάτων και υπηρεσιών θαλάσσιας επιτήρησης και επίγνωσης της κατάστασης στη θάλασσα στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

Άρθρο 3

Οριζόντια τεχνική συνδρομή

1. Ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή:

α) στην παρακολούθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής των σχετικών δεσμευτικών νομικών πράξεων της Ένωσης, οι οποίες εμπίπτουν στους στόχους του Οργανισμού, ειδικότερα με τη διενέργεια των επισκέψεων και επιθεωρήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 10·

β) στις προπαρασκευαστικές εργασίες επικαιροποίησης και εκπόνησης των σχετικών νομικών πράξεων της Ένωσης που εμπίπτουν στους στόχους του Οργανισμού, ειδικότερα σύμφωνα με την ανάπτυξη του σχετικού διεθνούς δικαίου·

γ) στην εκτέλεση ενδεχόμενων άλλων καθηκόντων που ανατίθενται στην Επιτροπή στο πλαίσιο νομοθετικών πράξεων της Ένωσης που εμπίπτουν στους στόχους του Οργανισμού.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου στοιχείο α), ο Οργανισμός μπορεί να προτείνει βελτιώσεις στην Επιτροπή.

2. Ο Οργανισμός συνεργάζεται με τα κράτη μέλη:

α) για τη διοργάνωση, κατά περίπτωση, σχετικών δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων και κατάρτισης σε τομείς που εμπίπτουν στους στόχους του Οργανισμού, καθώς και στην αρμοδιότητα των κρατών μελών·

β) για την εξεύρεση τεχνικών λύσεων, συμπεριλαμβανομένης της παροχής σχετικών επιχειρησιακών υπηρεσιών, και την παροχή τεχνικής συνδρομής με σκοπό την ανάπτυξη των εθνικών ικανοτήτων που απαιτούνται για την εφαρμογή νομικών πράξεων της Ένωσης που εμπίπτουν στους στόχους του Οργανισμού.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου, ο Οργανισμός δημιουργεί κατάλληλες ικανότητες με στόχο την ανάπτυξη, την υλοποίηση και τον συντονισμό εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σχετικών με τους στόχους του Οργανισμού. Οι παρεχόμενες δραστηριότητες κατάρτισης αναπτύσσονται σε στενή διαβούλευση με τα κράτη μέλη και την Επιτροπή και εγκρίνονται από το διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος κανονισμού, με πλήρη σεβασμό του άρθρου 166 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

3. Ο Οργανισμός προάγει και διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής κατά την εφαρμογή των νομικών πράξεων της Ένωσης, προωθώντας την ανταλλαγή και τη διάδοση πείρας και ορθών πρακτικών.

4. Ο Οργανισμός συμβάλλει, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής ή με δική του πρωτοβουλία, με την επιφύλαξη προηγούμενης έγκρισης του διοικητικού συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 17, σε δραστηριότητες θαλάσσιας έρευνας σε επίπεδο Ένωσης όταν αυτό απαιτείται για να εκπληρωθούν οι στόχοι του Οργανισμού. Εν προκειμένω, ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη στον προσδιορισμό βασικών ερευνητικών θεμάτων, με την επιφύλαξη άλλων ερευνητικών δραστηριοτήτων σε επίπεδο Ένωσης, και στην ανάλυση εξελισσόμενων και περατωθέντων ερευνητικών έργων που σχετίζονται με τους στόχους του Οργανισμού. Κατά περίπτωση, με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων κανόνων για θέματα διανοητικής ιδιοκτησίας και ασφάλειας, ο Οργανισμός διαδίδει τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας του, κατόπιν έγκρισης της Επιτροπής, στο πλαίσιο της συμβολής του στη δημιουργία συνεργειών μεταξύ των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας άλλων φορέων της Ένωσης και των κρατών μελών.

5. Όταν απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων του, ο Οργανισμός μπορεί να αναλαμβάνει την εκπόνηση μελετών με τη συμμετοχή της Επιτροπής και, κατά περίπτωση, μέσω διαβούλευσης με συντονιστικές ομάδες, των κρατών μελών και, κατά περίπτωση, των κοινωνικών εταίρων και εκπροσώπων του κλάδου που διαθέτουν εμπειρογνωμοσύνη στα σχετικά θέματα.

6. Με βάση τις έρευνες και τις μελέτες που διεξάγει ο Οργανισμός και με βάση την πείρα που αποκτάται από τις δικές του δραστηριότητες, ιδίως τις επισκέψεις και τις επιθεωρήσεις, καθώς και από την ανταλλαγή πληροφοριών και ορθών πρακτικών με τα κράτη μέλη και την Επιτροπή, ο Οργανισμός μπορεί να παρέχει, κατόπιν συμφωνίας με την Επιτροπή και το διοικητικό συμβούλιο, σχετικές μη δεσμευτικές συστάσεις, κατευθυντήριες γραμμές ή εγχειρίδια για την υποστήριξη των κρατών μελών και, κατά περίπτωση, του κλάδου, κατά την εφαρμογή των σχετικών νομικών πράξεων της Ένωσης.

Άρθρο 4

Καθήκοντα σχετικά με την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας

1. Ο Οργανισμός παρακολουθεί την πρόοδο όσον αφορά την ασφάλεια των θαλάσσιων μεταφορών στην Ένωση, διενεργεί αναλύσεις κινδύνου με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα και αναπτύσσει μοντέλα εκτίμησης κινδύνων για τον εντοπισμό των προκλήσεων και των κινδύνων που αφορούν την ασφάλεια. Ο Οργανισμός υποβάλλει ανά τριετία στην Επιτροπή έκθεση προόδου όσον αφορά την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, με πιθανές τεχνικές συστάσεις που θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη σε ενωσιακό ή διεθνές επίπεδο, ιδίως σε σχέση με δυνητικούς κινδύνους για την ασφάλεια που οφείλονται στην ανάπτυξη, την υιοθέτηση και την εγκατάσταση βιώσιμων εναλλακτικών πηγών ενέργειας για τα πλοία, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών μηδενικών εκπομπών και της από ξηράς παροχής ηλεκτρικής ενέργειας σε ελλιμενισμένα πλοία όπως ορίζονται στον κανονισμό(ΕΕ) 2023/1805.

2. Ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη στην εφαρμογή της οδηγίας 2009/21/ΕΚ. Συγκεκριμένα, ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή στη διοργάνωση, όπου αρμόζει και βάσει αιτημάτων των κρατών μελών για συνδρομή, σχετικών δραστηριοτήτων κατάρτισης για τους ελεγκτές και τους επιθεωρητές του κράτους σημαίας που αναφέρονται στο άρθρο 4γ της εν λόγω οδηγίας. Ο Οργανισμός επικουρεί επίσης την Επιτροπή στην ανάπτυξη, την τήρηση και την ενημέρωση ψηφιακής διαλειτουργικής πύλης σύμφωνα με το άρθρο 6 της εν λόγω οδηγίας, καθώς και της βάσης δεδομένων πληροφοριών για τα πλοία σύμφωνα με το άρθρο 6α της εν λόγω οδηγίας, και στη θέσπιση του ηλεκτρονικού εργαλείου υποβολής στοιχείων που αναφέρεται στο άρθρο 9β της εν λόγω οδηγίας, και μπορεί να παρέχει στην Επιτροπή συστάσεις βάσει των δεδομένων που συλλέγονται.

Ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή στην ανάπτυξη σχετικών εργαλείων και υπηρεσιών ώστε να επικουρούνται τα κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματός τους, στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους δυνάμει της οδηγίας 2009/21/ΕΚ.

3. Ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή στην ανάπτυξη, συντήρηση και επικαιροποίηση της βάσης δεδομένων των επιθεωρήσεων που προβλέπεται στο άρθρο 24 της οδηγίας 2009/16/ΕΚ και αναπτύσσει, συντηρεί και επικαιροποιεί το εργαλείο επικύρωσης που προβλέπεται στο άρθρο 24α της εν λόγω οδηγίας, και στηρίζει τα κράτη μέλη. Με βάση τα δεδομένα που συλλέγονται στην εν λόγω βάση δεδομένων, ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή στην ανάλυση των σχετικών πληροφοριών και στη δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με πλοία και εταιρείες με χαμηλές και πολύ χαμηλές επιδόσεις σύμφωνα με την οδηγία 2009/16/ΕΚ.

Ο Οργανισμός παρέχει σχετικά εργαλεία και υπηρεσίες ώστε να επικουρούνται τα κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματός τους, στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους δυνάμει της οδηγίας 2009/16/ΕΚ.

Ο Οργανισμός επικουρεί επίσης την Επιτροπή στην ανάπτυξη προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης για τους επιθεωρητές ελέγχου του κράτους λιμένα των κρατών μελών σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και όπως συμφωνήθηκε στο ΜΣ των Παρισίων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 22 παράγραφος 7 της οδηγίας 2009/16/ΕΚ.

4. Ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή στην ανάπτυξη και συντήρηση της ευρωπαϊκής βάσης δεδομένων ναυτικών ατυχημάτων που προβλέπεται στο άρθρο 17 της οδηγίας 2009/18/ΕΚ. Με βάση τα δεδομένα που συλλέγονται στην εν λόγω βάση δεδομένων, ο Οργανισμός καταρτίζει ετήσια επισκόπηση των ναυτικών ατυχημάτων και περιστατικών. Κατόπιν αιτήματος των αρχών διερεύνησης θεμάτων ασφάλειας στη θάλασσα των ενδιαφερόμενων κρατών μελών και υπό την προϋπόθεση ότι δεν προκύπτει σύγκρουση συμφερόντων, ο Οργανισμός παρέχει επιχειρησιακή υποστήριξη στα εν λόγω κράτη μέλη κατά τη διενέργεια των οικείων διερευνήσεων θεμάτων ασφάλειας στη θάλασσα. Ο Οργανισμός διενεργεί επίσης ανάλυση των εκθέσεων διερεύνησης θεμάτων ασφάλειας στη θάλασσα που προβλέπονται στην οδηγία 2009/18/ΕΚ με σκοπό τον προσδιορισμό της προστιθέμενης αξίας σε επίπεδο Ένωσης όσον αφορά τυχόν συναφή διδάγματα που μπορούν να αντληθούν.

Ο Οργανισμός παρέχει τακτική κατάρτιση σύμφωνα με τις ανάγκες των αρχών διερεύνησης θεμάτων ασφάλειας στη θάλασσα των κρατών μελών.

5. Ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη στην εφαρμογή της οδηγίας 98/41/ΕΚ του Συμβουλίου ([23]) και των οδηγιών 2003/25/ΕΚ ([24]) και 2009/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([25]). Ειδικότερα, ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή στην ανάπτυξη και συντήρηση βάσης δεδομένων για την καταγραφή των μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 4 έβδομο εδάφιο της οδηγίας 2009/45/ΕΚ και στο άρθρο 9 παράγραφος 3 στοιχείο α) της οδηγίας 98/41/ΕΚ και επικουρεί την Επιτροπή στην αξιολόγηση των εν λόγω μέτρων.

6. Ο Οργανισμός διευκολύνει τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών για την αξιολόγηση των αναγνωρισμένων οργανισμών που εκτελούν καθήκοντα ελέγχου και πιστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 391/2009. Ειδικότερα, ο Οργανισμός:

α) υποβάλλει στην Επιτροπή γνώμη σχετικά με την αξιολόγησή της όσον αφορά τους αναγνωρισμένους οργανισμούς σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 391/2009·

β) παρέχει στα κράτη μέλη τις κατάλληλες πληροφορίες στο πλαίσιο των επισκέψεων και επιθεωρήσεων που διενεργούνται από τον Οργανισμό για την υποστήριξη της αξιολόγησης της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 391/2009, ώστε να υποστηριχτεί η παρακολούθηση αναγνωρισμένων οργανισμών σύμφωνα με το άρθρο 9 της οδηγίας 2009/15/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([26]), προς υποστήριξη των κρατών μελών στην εκπλήρωση των ενωσιακών και διεθνών υποχρεώσεών τους ως κρατών σημαίας·

([23]) Οδηγία 98/41/ΕΚ του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 1998 σχετικά με την καταγραφή των ατόμων που ταξιδεύουν με επιβατηγά πλοία που εκτελούν δρομολόγια προς ή από λιμένες των κρατών μελών της Κοινότητας (ΕΕ L 188 της 2.7.1998, σ. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1998/41/oj).

([24]) Οδηγία 2003/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Απριλίου 2003, σχετικά με ειδικές απαιτήσεις ευστάθειας για επιβατηγά οχηματαγωγά πλοία (ΕΕ L 123 της 17.5.2003, σ. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/25/oj).

([25]) Οδηγία 2009/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για τους κανόνες και τα πρότυπα ασφαλείας για τα επιβατηγά πλοία (ΕΕ L 163 της 25.6.2009, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/45/oj).

([26]) Οδηγία 2009/15/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με κοινούς κανόνες και πρότυπα για τους οργανισμούς επιθεώρησης και ελέγχου πλοίων και για τις συναφείς δραστηριότητες των ναυτικών αρχών (ΕΕ L 131 της 28.5.2009, σ. 47, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/15/oj).

γ) παρέχει στην Επιτροπή τεχνική συνδρομή σχετικά με ενδεχόμενα διορθωτικά μέτρα ή την επιβολή προστίμων στους αναγνωρισμένους οργανισμούς σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 391/2009 και τις αντίστοιχες απαιτήσεις προειδοποίησης.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου στοιχείο β) της παρούσας παραγράφου, ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη στην εφαρμογή του άρθρου 9α της οδηγίας 2009/21/ΕΚ.

7. Ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή στην εφαρμογή της οδηγίας 2014/90/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([27]) παρέχοντας την τεχνική αξιολόγησή του σχετικά με τις πτυχές ασφάλειας και τις περιβαλλοντικές πτυχές, καθώς και συστάσεις με καταλόγους των αντίστοιχων απαιτήσεων σχεδιασμού, κατασκευής και επιδόσεων και προτύπων δοκιμών, και επικουρεί την Επιτροπή στη δημιουργία και συντήρηση της βάσης δεδομένων που προβλέπεται στο άρθρο 35 παράγραφος 4 της εν λόγω οδηγίας και στη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των κοινοποιημένων οργανισμών αξιολόγησης, ενεργώντας ως τεχνική γραμματεία της ομάδας συντονισμού τους.

8. Ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη στον εντοπισμό των κινδύνων για την ασφάλεια που σχετίζονται με την ανάπτυξη τεχνολογιών προηγμένης αυτοματοποίησης.

9. Ο Οργανισμός συλλέγει και αναλύει στατιστικά στοιχεία σχετικά με τους ναυτικούς που παρέχονται και χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2022/993 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([28]). Μπορεί επίσης, κατόπιν αιτήματος του διοικητικού συμβουλίου, να αναλύει στατιστικά στοιχεία για ελλείψεις συναφείς προς τη σύμβαση Ναυτικής Εργασίας του 2006 (MLC 2006) που εντοπίζονται κατά τις επιθεωρήσεις ελέγχου από το κράτος λιμένα οι οποίες διενεργούνται δυνάμει της οδηγίας 2009/16/ΕΚ, προκειμένου να συμβάλει στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης των ναυτικών επί του πλοίου.

10. Κατόπιν προηγούμενης έγκρισης από το διοικητικό συμβούλιο, ο Οργανισμός μπορεί να επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη σε νεοεμφανιζόμενους τομείς που σχετίζονται με την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, όπου αρμόζει και με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών στους εν λόγω τομείς.

Άρθρο 5

Καθήκοντα σχετικά με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα

1. Ο Οργανισμός υποστηρίζει, με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, τα κράτη μέλη με πρόσθετα επιχειρησιακά μέσα αντιμετώπισης της ρύπανσης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που θα αναπτυχθούν για βιώσιμα εναλλακτικά καύσιμα για τη ρύπανση που προκαλείται από πλοία και τη ρύπανση της θάλασσας που προκαλείται από εγκαταστάσεις πετρελαίου και αερίου.

Ο Οργανισμός παρέχει την εν λόγω υποστήριξη κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους υπό την εποπτεία του οποίου διεξάγονται οι εργασίες καθαρισμού. Η εν λόγω υποστήριξη δεν θίγει την ευθύνη των παράκτιων κρατών να διαθέτουν κατάλληλους μηχανισμούς αντιμετώπισης της ρύπανσης, σέβεται δε την υφιστάμενη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών στον συγκεκριμένο τομέα.

Τα επιχειρησιακά μέσα που παρέχει ο Οργανισμός στα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη και μεριμνούν για τη μετάβαση του τομέα στη χρήση βιώσιμων εναλλακτικών πηγών ενέργειας για τα πλοία. Κατά περίπτωση, οι αιτήσεις κινητοποίησης αντιρρυπαντικών δράσεων διαβιβάζονται μέσω του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης που θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([29]) («μηχανισμός πολιτικής προστασίας της Ένωσης»).

2. Ο Οργανισμός εκπονεί και επικαιροποιεί εκτίμηση κινδύνου για όλες τις θαλάσσιες λεκάνες της ΕΕ, η οποία θα χρησιμοποιηθεί ως βάση για την τοποθέτηση των σκαφών αντιμετώπισης της πετρελαϊκής και χημικής ρύπανσης του Οργανισμού για την υποστήριξη των κρατών μελών σε δραστηριότητες αντιμετώπισης της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

([27]) Οδηγία 2014/90/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με τον εξοπλισμό πλοίων και για την κατάργηση της οδηγίας 96/98/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 146, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/90/oj).

([28]) Οδηγία (ΕΕ) 2022/993 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2022, για το ελάχιστο επίπεδο εκπαίδευσης των ναυτικών (ΕΕ L 169 της 27.6.2022, σ. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/993/oj).

([29]) Απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 924, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj).

3. Ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη στον εντοπισμό πιθανής ρύπανσης και στη δίωξη των πλοίων που πραγματοποιούν παράνομες απορρίψεις σύμφωνα με την οδηγία 2005/35/ΕΚ. Ο Οργανισμός επικουρεί ειδικότερα στην εφαρμογή των άρθρων 10 έως 10δ της εν λόγω οδηγίας με:

α) την ανάπτυξη και συντήρηση της ευρωπαϊκής δορυφορικής υπηρεσίας εντοπισμού της ρύπανσης (CleanSeaNet), στο πλαίσιο του SafeSeaNet και άλλων σχετικών μηχανισμών και συστημάτων υποβολής στοιχείων·

β) τη συλλογή, την ανάλυση και τη διάδοση των σχετικών πληροφοριών για την εφαρμογή και την επιβολή του νόμου δυνάμει της οδηγίας 2005/35/ΕΚ·

γ) την παροχή ανάπτυξης ικανοτήτων στις αρμόδιες εθνικές αρχές και τη διευκόλυνση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ τους·

δ) την ανάπτυξη και τη διατήρηση του διαδικτυακού εξωτερικού διαύλου υποβολής εκθέσεων για τη λήψη και τη διαχείριση πληροφοριών σχετικά με πιθανές παράνομες απορρίψεις που κοινοποιούνται από το πλήρωμα, και τη διαβίβαση των πληροφοριών αυτών στο οικείο κράτος μέλος ή στα οικεία κράτη μέλη, διασφαλίζοντας παράλληλα την αναγκαία προστασία των προσώπων που καταγγέλλουν πιθανές παραβιάσεις και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν.

4. Ο Οργανισμός συνεργάζεται με άλλους οργανισμούς της Ένωσης, όπως η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας (EFCA) που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/473, σύμφωνα με τις τριμερείς ρυθμίσεις συνεργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού.

5. Ο Οργανισμός παρέχει την υπηρεσία CleanSeaNet και κάθε άλλο εργαλείο ώστε να επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής ή κράτους μέλους, στην παρακολούθηση της έκτασης και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της πετρελαϊκής ρύπανσης της θάλασσας που προκαλείται από εγκαταστάσεις πετρελαίου και αερίου.

6. Ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη στην εφαρμογή της οδηγίας (ΕΕ) 2019/883, συμπεριλαμβανομένων της ανάπτυξης, συντήρησης και επικαιροποίησης της βάσης δεδομένων των επιθεωρήσεων που προβλέπονται στο άρθρο 14 της εν λόγω οδηγίας.

7. Ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη στην εφαρμογή της οδηγίας 2008/56/ΕΚ, συμβάλλοντας στην επίτευξη και τη διατήρηση του στόχου για καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων όπως ορίζεται στην εν λόγω οδηγία με τα σχετιζόμενα με τη ναυτιλία στοιχεία της οδηγίας 2008/56/ΕΚ και για την αξιοποίηση των υφιστάμενων εργαλείων όπως οι ολοκληρωμένες θαλάσσιες υπηρεσίες που παρέχονται από τον Οργανισμό.

8. Ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής ή κράτους μέλους, μεταξύ άλλων με επιχειρησιακά εργαλεία και υπηρεσίες, στην εφαρμογή των σχετικών με τη ναυτιλία στοιχείων της οδηγίας (ΕΕ) 2016/802. Στο πλαίσιο αυτό, ο Οργανισμός συντηρεί επίσης τη σχετική βάση δεδομένων των επιθεωρήσεων για να επικουρεί τα κράτη μέλη στην εκτίμηση του κινδύνου μη συμμόρφωσης των πλοίων με την εν λόγω οδηγία.

9. Ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη στην εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1257/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([30]), μέσω της συλλογής και ανάλυσης δεδομένων σχετικά με τη συμμόρφωση με τον εν λόγω κανονισμό.

10. Κατόπιν προηγούμενης έγκρισης από το διοικητικό συμβούλιο, ο Οργανισμός μπορεί να υποστηρίζει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη σε νεοεμφανιζόμενους τομείς που σχετίζονται με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, όπου αρμόζει και με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών στους εν λόγω τομείς.

11. Ο Οργανισμός υποβάλλει ανά τριετία στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των θαλάσσιων μεταφορών σε επίπεδο Ένωσης.

([30]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1257/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2013, για την ανακύκλωση πλοίων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 και της οδηγίας 2009/16/ΕΚ (ΕΕ L 330 της 10.12.2013, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1257/oj).

Άρθρο 6

Καθήκοντα σχετικά με την απανθρακοποίηση

1. Ο Οργανισμός παρέχει τεχνική συνδρομή στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής ή κράτους μέλους, σε σχέση με επιχειρησιακά και τεχνικά μέτρα, καθώς και κανονιστικές προσπάθειες για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τα πλοία. Στο πλαίσιο αυτό, ο Οργανισμός μπορεί να χρησιμοποιεί κάθε σχετικό επιχειρησιακό εργαλείο ή υπηρεσία. Ειδικότερα, ο Οργανισμός ερευνά, αναλύει και προτείνει στην Επιτροπή, κατόπιν προηγούμενης διαβούλευσης με τα κράτη μέλη, σχετικές κατευθυντήριες γραμμές ή συστάσεις σχετικά με την υιοθέτηση και την εγκατάσταση βιώσιμων εναλλακτικών καυσίμων, συστημάτων ενέργειας και ισχύος για τα πλοία, όπως τεχνολογίες μηδενικών εκπομπών, από ξηράς παροχή ηλεκτρικής ενέργειας ή αιολικά υποβοηθούμενη πρόωση, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1805, ή ηλιακά υποβοηθούμενη πρόωση, καθώς και σε σχέση με μέτρα ενεργειακής απόδοσης, όπως η βελτιστοποίηση της ταχύτητας.

2. Ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη στην εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805. Ειδικότερα, ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή στην ανάπτυξη και διατήρηση της βάσης δεδομένων FuelEU, η οποία θεσπίστηκε με το άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805, και άλλων σχετικών εργαλείων ΤΠ που αναφέρονται στο άρθρο 19 του εν λόγω κανονισμού, στην ανάπτυξη των κατάλληλων εργαλείων παρακολούθησης, εργαλείων καθοδήγησης και στόχευσης βάσει κινδύνου, που προβλέπονται ιδίως στο άρθρο 18 του εν λόγω κανονισμού, για τη διευκόλυνση των δραστηριοτήτων εφαρμογής, επαλήθευσης και επιβολής, καθώς και στην ανάλυση των σχετικών δεδομένων και στην προετοιμασία της υποβολής εκθέσεων σύμφωνα με το άρθρο 30 του εν λόγω κανονισμού.

3. Ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη στην εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2015/757. Ειδικότερα, ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή στην ανάπτυξη, επικαιροποίηση και διατήρηση σχετικών εργαλείων ΤΠ, βάσεων δεδομένων και οδηγιών για τους σκοπούς της εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού και της διευκόλυνσης των δραστηριοτήτων επιβολής, επικουρεί την Επιτροπή στην ανάλυση των σχετικών δεδομένων που υποβάλλονται δυνάμει του εν λόγω κανονισμού και υποστηρίζει την Επιτροπή στις δραστηριότητές της για τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 21 του εν λόγω κανονισμού.

4. Ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη στην εφαρμογή της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, όσον αφορά τον ναυτιλιακό τομέα. Ειδικότερα, ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή στην ανάπτυξη των κατάλληλων εργαλείων εφαρμογής ΤΠ, εργαλείων παρακολούθησης, εργαλείων καθοδήγησης και στόχευσης βάσει κινδύνου για τη διευκόλυνση των δραστηριοτήτων επαλήθευσης, επιβολής και εφαρμογής που σχετίζονται με την εν λόγω οδηγία, όσον αφορά τον ναυτιλιακό τομέα, αξιοποιώντας παράλληλα τα υφιστάμενα σχετικά εργαλεία, υπηρεσίες και βάσεις δεδομένων.

5. Η συνδρομή που αναφέρεται στις παραγράφους 1 έως 4 περιλαμβάνει επίσης την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με δυνητικές επιπτώσεις στην κυκλοφορία των λιμένων, την αποφυγή λιμένων και τη μετατόπιση της κυκλοφορίας στους γειτονικούς λιμένες μεταφόρτωσης εμπορευματοκιβωτίων, εις βάρος των λιμένων της Ένωσης.

6. Ανά τριετία, ο Οργανισμός υποβάλλει στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την απανθρακοποίηση των θαλάσσιων μεταφορών σε επίπεδο Ένωσης. Όπου είναι δυνατόν, η έκθεση περιλαμβάνει τεχνική ανάλυση των εντοπισθέντων ζητημάτων που θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν σε επίπεδο Ένωσης. Η έκθεση δημοσιοποιείται στον δικτυακό τόπο του Οργανισμού σε μορφή που παρέχει δυνατότητα αναζήτησης.

Άρθρο 7

Καθήκοντα που σχετίζονται με τη ναυτική ασφάλεια και την κυβερνοασφάλεια

1. Ο Οργανισμός παρέχει τεχνική συνδρομή στην Επιτροπή κατά την εκτέλεση των καθηκόντων επιθεώρησης που της έχουν ανατεθεί σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 725/2004.

2. Ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής ή κράτους μέλους, από κοινού με οποιονδήποτε άλλον οικείο φορέα της Ένωσης, μέσω της παροχής τεχνικών κατευθυντήριων γραμμών και μέσω της διευκόλυνσης της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με την κυβερνοανθεκτικότητα και με συμβάντα κυβερνοασφάλειας.

Άρθρο 8

Καθήκοντα σχετικά με τη θαλάσσια επιτήρηση και τις ναυτιλιακές κρίσεις

1. Ο Οργανισμός παρέχει στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής ή κράτους μέλους, προηγμένες υπηρεσίες θαλάσσιας επιτήρησης και επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων διαστημικών και επίγειων υποδομών και αισθητήρων συνδεδεμένων σε οποιοδήποτε είδος πλατφόρμας, που βελτιώνουν την επίγνωση της κατάστασης στη θάλασσα, μεταξύ άλλων όσον αφορά γεωπολιτικές προκλήσεις.

2. Στο πεδίο της παρακολούθησης της κυκλοφορίας που καλύπτεται από την οδηγία 2002/59/ΕΚ, ο Οργανισμός προωθεί ιδίως τη συνεργασία μεταξύ παράκτιων κρατών στις αντίστοιχες περιοχές ναυτιλίας και αναπτύσσει, συντηρεί και τηρεί σε λειτουργία το σύστημα ευρείας εμβέλειας αναγνώρισης και εντοπισμού πλοίων (LRIT) του Ευρωπαϊκού Κέντρου Δεδομένων όπως ορίζεται στο άρθρο 6β και το SafeSeaNet όπως αναφέρεται στο άρθρο 22α της εν λόγω οδηγίας, καθώς και το διεθνές σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών LRIT σύμφωνα με την ανειλημμένη στο πλαίσιο του ΔΝΟ δέσμευση.

3. Ο Οργανισμός παρέχει, κατόπιν αιτήματος και με την επιφύλαξη του ενωσιακού και εθνικού και δικαίου, στην Επιτροπή, στις αρμόδιες εθνικές αρχές και στους οικείους φορείς της Ένωσης εντός των ορίων της εντολής καθηκόντων τους, συναφή δεδομένα θέσης πλοίων και γεωσκόπησης, για να διευκολύνεται η λήψη μέτρων κατά απειλών πειρατείας και εσκεμμένων παράνομων πράξεων, κατά την έννοια του εφαρμοστέου ενωσιακού δικαίου ή διεθνώς συμφωνημένων νομικών πράξεων στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, με σεβασμό των εφαρμοστέων κανόνων προστασίας δεδομένων και σύμφωνα με διοικητικές διαδικασίες όπως έχουν καθοριστεί από την οδηγία 2002/59/ΕΚ. Η παροχή πληροφοριών LRIT υπόκειται στη συναίνεση του ενδιαφερόμενου κράτους σημαίας.

4. Ο Οργανισμός θέτει σε λειτουργία κέντρο διαθέσιμο 24 ώρες την ημέρα και επτά ημέρες την εβδομάδα, το οποίο παρέχει, κατόπιν αιτήματος και με την επιφύλαξη του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου, στην Επιτροπή, στις αρμόδιες εθνικές αρχές, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεών τους ως κρατών σημαίας, παράκτιων κρατών και κρατών λιμένα, καθώς και στους σχετικούς φορείς της Ένωσης, στο πλαίσιο της εντολής τους, επίγνωση της κατάστασης στη θάλασσα καθώς και αναλυτικά δεδομένα, κατά περίπτωση, τα οποία τους παρέχουν υποστήριξη σε σχέση με:

α) την ασφάλεια, την προστασία και τη ρύπανση στη θάλασσα·

β) τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στη θάλασσα·

γ) την εφαρμογή των νομικών πράξεων της Ένωσης που απαιτούν την παρακολούθηση των κινήσεων των πλοίων και των κινδύνων για τη ναυσιπλοΐα·

δ) τα μέτρα κατά απειλών πειρατείας και εσκεμμένων παράνομων πράξεων, κατά την έννοια του εφαρμοστέου ενωσιακού δικαίου ή διεθνώς συμφωνημένων νομικών πράξεων στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών·

ε) την εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 29 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση ή του άρθρου 215 ΣΛΕΕ και εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Οργανισμού.

Η παροχή των εν λόγω πληροφοριών υπόκειται στους ισχύοντες κανόνες προστασίας των δεδομένων και συνάδει με τις κατευθυντήριες γραμμές που θα εκδοθούν από τη διευθύνουσα ομάδα υψηλού επιπέδου που έχει συσταθεί σύμφωνα με την οδηγία 2002/59/ΕΚ, κατά περίπτωση. Η παροχή πληροφοριών LRIT για πλοία υπόκειται στη συναίνεση του ενδιαφερόμενου κράτους σημαίας.

5. Ο Οργανισμός, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, συμβάλλει στην έγκαιρη αντιμετώπιση και στον μετριασμό των κρίσεων, επικουρώντας, κατόπιν αιτήματος, τα κράτη μέλη και την Επιτροπή στην εκτέλεση σχεδίων έκτακτης ανάγκης και διευκολύνοντας τη μεταξύ τους ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών.

6. Ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή στη λειτουργία της συνιστώσας θαλάσσιας επιτήρησης της υπηρεσίας ασφαλείας του Copernicus εντός του πλαισίου διακυβέρνησης και χρηματοδότησης του προγράμματος Copernicus.

7. Ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη στην ανάπτυξη και συντήρηση του εθελοντικού κοινού περιβάλλοντος ανταλλαγής πληροφοριών (CISE), μιας λύσης διαλειτουργικότητας, με στόχο τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των διαφόρων συστημάτων που χρησιμοποιούνται από εθνικές πολιτικές και στρατιωτικές αρχές αρμόδιες στον θαλάσσιο τομέα, συμπληρώνοντας τις πληροφορίες που είναι ήδη διαθέσιμες μέσω των υποχρεωτικών συστημάτων πληροφοριών.

Άρθρο 9

Καθήκοντα σχετικά με την ψηφιοποίηση και την απλούστευση

1. Στους τομείς του δικαίου της Ένωσης που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του, ο Οργανισμός, κατά περίπτωση, συλλέγει και παρέχει αντικειμενικές, αξιόπιστες και συγκρίσιμες στατιστικές, πληροφορίες και δεδομένα με σκοπό την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και οικονομικής αποδοτικότητας των υφιστάμενων μέτρων. Στα καθήκοντα αυτά περιλαμβάνονται η διευκόλυνση και η προώθηση των ηλεκτρονικών πιστοποιητικών, η αξιοποίηση των υφιστάμενων βάσεων δεδομένων και η χρήση καινοτόμων εργαλείων ΤΠ και τεχνητής νοημοσύνης.

2. Ο Οργανισμός επικουρεί την Επιτροπή στην εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1239 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([31]), με τα ακόλουθα καθήκοντα:

α) ανάπτυξη και διατήρηση των κοινών στοιχείων και υπηρεσιών ΤΠ του ευρωπαϊκού περιβάλλοντος ναυτιλιακής ενιαίας θυρίδας (EMSWe), που θεσπίστηκε με το Άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1239,υπό την ευθύνη της Επιτροπής·

β) διατήρηση του συνόλου δεδομένων EMSWe, το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1239, του οδηγού υλοποίησης μηνυμάτων και των υποδειγμάτων των ψηφιακών λογιστικών φύλλων·

γ) παροχή μη δεσμευτικής τεχνικής καθοδήγησης στα κράτη μέλη για την εφαρμογή του EMSWe·

δ) διευκόλυνση της καλύτερης περαιτέρω χρήσης και ανταλλαγής δεδομένων που ανταλλάσσονται στο EMSWe με χρήση του SafeSeaNet.

3. Ο Οργανισμός παρέχει συνδρομή, συμπεριλαμβανομένης κατάρτισης, στα κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματός τους και με την επιφύλαξη των υφιστάμενων τεχνικών λύσεων για τα νηολόγιά τους ή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεών τους ως κρατών σημαίας, όσον αφορά την ψηφιοποίηση των νηολογίων τους και των διαδικασιών τους προς διευκόλυνση της υιοθέτησης ηλεκτρονικών πιστοποιητικών και της μείωσης του διοικητικού φόρτου.

4. Κατά την ανάπτυξη εργαλείων ΤΠ και άλλων τεχνικών λύσεων, ο Οργανισμός λαμβάνει πάντα υπόψη την κυβερνοασφάλεια.

Άρθρο 10

Επισκέψεις στα κράτη μέλη και επιθεωρήσεις

1. Για να επικουρεί την Επιτροπή στην εκπλήρωση των καθηκόντων της με βάση τη ΣΛΕΕ, και ιδίως στην αξιολόγηση της αποτελεσματικής εφαρμογής του σχετικού δικαίου της Ένωσης στους τομείς της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και της πρόληψης της ρύπανσης, ο Οργανισμός διενεργεί επισκέψεις στα κράτη μέλη, εάν η Επιτροπή αναθέσει ένα τέτοιο καθήκον στον Οργανισμό, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που έχει καθορίσει το διοικητικό συμβούλιο. Η μεθοδολογία αυτή περιλαμβάνει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση, η οποία έχει ως σκοπό να επαληθεύει τη συμμόρφωση με πλέον της μίας νομοθετικές πράξεις, οι οποίες σχετίζονται με τη λειτουργία του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους ως κράτους σημαίας, ως κράτους λιμένα ή ως παράκτιου κράτους.

2. Ο Οργανισμός ενημερώνει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, σύμφωνα με τη μεθοδολογία της παραγράφου 1, σχετικά με τη σχεδιαζόμενη επίσκεψη, τα ονόματα των εξουσιοδοτημένων υπαλλήλων καθώς και την ημερομηνία έναρξης της επίσκεψης και την αναμενόμενη διάρκειά της. Οι εξουσιοδοτημένοι υπάλληλοι του Οργανισμού πραγματοποιούν τις επισκέψεις αυτές αφού παρουσιάσουν έγγραφη απόφαση του εκτελεστικού διευθυντή του Οργανισμού (ο «εκτελεστικός διευθυντής»), στην οποία προσδιορίζονται το αντικείμενο και οι στόχοι της αποστολής τους.

3. Ο Οργανισμός μπορεί να διενεργεί επιθεωρήσεις εξ ονόματος της Επιτροπής, όπως απαιτείται από τις δεσμευτικές νομικές πράξεις της Ένωσης, μεταξύ άλλων και όσον αφορά αναγνωρισμένους οργανισμούς, και όσον αφορά την εκπαίδευση και πιστοποίηση των ναυτικών σε τρίτες χώρες σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2022/993, εάν η Επιτροπή αναθέσει τέτοιο καθήκον στον Οργανισμό.

4. Ο Οργανισμός μπορεί επίσης να διενεργεί επιτόπιες επιθεωρήσεις μονάδων ανακύκλωσης σε τρίτες χώρες εξ ονόματος της Επιτροπής, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1257/2013, εάν η Επιτροπή αναθέσει τέτοιο καθήκον στον Οργανισμό.

([31]) Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1239 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού περιβάλλοντος ναυτιλιακής ενιαίας θυρίδας και για την κατάργηση της οδηγίας 2010/65/ΕΕ (ΕΕ L 198 της 25.7.2019, σ. 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1239/oj).

5. Μετά το τέλος κάθε επίσκεψης ή επιθεώρησης που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, ο Οργανισμός συντάσσει έκθεση και τη διαβιβάζει στην Επιτροπή και στο οικείο κράτος μέλος. Η έκθεση ακολουθεί το υπόδειγμα που έχει καταρτίσει η Επιτροπή.

6. Όπου αρμόζει, και εν πάση περιπτώσει όταν ολοκληρώνεται ένας κύκλος επισκέψεων ή επιθεωρήσεων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, ο Οργανισμός αναλύει τις εκθέσεις που συντάχθηκαν κατά τη διάρκεια του κύκλου για να προσδιορισθούν οριζόντια ορίσματα και να συναχθούν γενικά συμπεράσματα σχετικά με την αποτελεσματικότητα και την οικονομική αποδοτικότητα των εφαρμοζόμενων μέτρων. Ο Οργανισμός υποβάλλει την εν λόγω ανάλυση στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη για περαιτέρω συζήτηση προκειμένου να αντληθούν τυχόν σχετικά διδάγματα και να διευκολυνθεί η διάδοση των ορθών εργασιακών πρακτικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΆΛΛΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗ

Άρθρο 11

Διεθνείς σχέσεις

1. Κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής ή κράτους μέλους, ο Οργανισμός παρέχει την αναγκαία τεχνική συνδρομή στα κράτη μέλη και στην Επιτροπή, για τη συμβολή στις σχετικές εργασίες των τεχνικών φορέων του ΔΝΟ, της ΔΟΕ όσον αφορά τη ναυτιλία, του ΜΣ των Παρισίων και άλλων σχετικών περιφερειακών οργανισμών όσον αφορά θέματα αρμοδιότητας της Ένωσης.

Για τους σκοπούς της αποδοτικής και αποτελεσματικής εκτέλεσης των καθηκόντων αυτών, ο εκτελεστικός διευθυντής μπορεί να αποφασίσει να τοποθετήσει προσωπικό στην αντιπροσωπεία της Ένωσης στο Ηνωμένο Βασίλειο, με την επιφύλαξη των κατάλληλων συμφωνιών με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), προκειμένου να υποστηρίξει τα κράτη μέλη και την Επιτροπή σε δραστηριότητες που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στις εργασίες του ΔΝΟ. Η απόφαση αυτή προϋποθέτει την προηγούμενη συγκατάθεση της Επιτροπής και του διοικητικού συμβουλίου. Στην εν λόγω απόφαση προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής των δραστηριοτήτων που πρόκειται να εκτελούνται από το εγκατεστημένο προσωπικό κατά τρόπον ώστε να αποφεύγεται το αδικαιολόγητο κόστος και η επικάλυψη διοικητικών καθηκόντων του Οργανισμού.

2. Ο Οργανισμός, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, μπορεί να παρέχει τεχνική συνδρομή, συμπεριλαμβανομένης της διοργάνωσης σχετικών δραστηριοτήτων κατάρτισης όσον αφορά τις σχετικές νομικές πράξεις της Ένωσης, στα υποψήφια για προσχώρηση κράτη, και, κατά περίπτωση, στις χώρες-εταίρους της Ευρωπαϊκής Γειτονίας και σε χώρες που συμμετέχουν στο ΜΣ των Παρισίων.

3. Ο Οργανισμός μπορεί, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής ή της ΕΥΕΔ, ή και των δύο, ή των κρατών μελών, να παρέχει συνδρομή για ρύπανση που προκαλείται από πλοία και για ρύπανση της θάλασσας που προκαλείται από εγκαταστάσεις πετρελαίου και αερίου και επηρεάζει τρίτες χώρες που μοιράζονται περιφερειακή θαλάσσια λεκάνη με την Ένωση. Ο Οργανισμός παρέχει τη συνδρομή σύμφωνα με τον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της Ένωσης, και με τους όρους που ισχύουν για τα κράτη μέλη, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1, οι οποίοι εφαρμόζονται κατ' αναλογία στις εν λόγω τρίτες χώρες. Τα καθήκοντα αυτά εκτελούνται σε συντονισμό με τις υφιστάμενες ρυθμίσεις περιφερειακής συνεργασίας που αφορούν τη ρύπανση της θάλασσας.

4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 24, ο Οργανισμός μπορεί να παρέχει, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, τεχνική συνδρομή σε τρίτες χώρες για θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής.

5. Ο Οργανισμός μπορεί να συνάπτει διοικητικές ρυθμίσεις και να συνεργάζεται με άλλους φορείς της Ένωσης που δραστηριοποιούνται σε θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων του Οργανισμού, με την επιφύλαξη της έγκρισης της Επιτροπής. Οι εν λόγω ρυθμίσεις και η συνεργασία υπόκεινται στην ευνοϊκή γνώμη του διοικητικού συμβουλίου και στην εν συνεχεία περιοδική υποβολή εκθέσεων προς αυτήν.

6. Το διοικητικό συμβούλιο εκδίδει, στο πλαίσιο του ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού, στρατηγική για τις διεθνείς σχέσεις του Οργανισμού όσον αφορά θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιότητας του Οργανισμού.

Άρθρο 12

Ευρωπαϊκή συνεργασία σχετικά με τα καθήκοντα ακτοφυλακής

1. Ο Οργανισμός, σε συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex), και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας (EFCA), στο πλαίσιο των αντίστοιχων εντολών τους, υποστηρίζει τις εθνικές αρχές που εκτελούν καθήκοντα ακτοφυλακής σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο και, κατά περίπτωση, σε διεθνές επίπεδο, με τους εξής τρόπους:

α) ανταλλαγή, συγκερασμό και ανάλυση πληροφοριών διαθέσιμων στα συστήματα υποβολής αναφορών από τα πλοία και σε άλλα συστήματα πληροφοριών, τα οποία τηρούνται ή είναι προσβάσιμα από τους ανωτέρω οργανισμούς, σύμφωνα με τις αντίστοιχες νομικές βάσεις τους και με την επιφύλαξη της κυριότητας των δεδομένων από τα κράτη μέλη·

β) παροχή προηγμένων υπηρεσιών επιτήρησης και επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων διαστημικών και επίγειων υποδομών και αισθητήρων συνδεδεμένων σε οποιοδήποτε είδος πλατφόρμας·

γ) ανάπτυξη ικανοτήτων μέσω της κατάρτισης κατευθυντήριων γραμμών και συστάσεων και του καθορισμού βέλτιστων πρακτικών, καθώς και μέσω της παροχής εκπαίδευσης και της ανταλλαγής προσωπικού·

δ) ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών και της συνεργασίας κατά την εκτέλεση καθηκόντων ακτοφυλακής, μεταξύ άλλων με την ανάλυση των επιχειρησιακών προκλήσεων και των αναδυόμενων κινδύνων στον ναυτιλιακό τομέα·

ε) ανταλλαγή ικανοτήτων μέσω του σχεδιασμού και της υλοποίησης επιχειρήσεων πολλαπλού σκοπού αλλά και της κοινής χρήσης πόρων και λοιπών δυνατοτήτων, στον βαθμό που αυτές οι δραστηριότητες συντονίζονται από τους εν λόγω οργανισμούς με τη συμφωνία των αρμόδιων αρχών των ενδιαφερόμενων κρατών μελών.

2. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του διοικητικού συμβουλίου που περιγράφονται στο άρθρο 15, οι ακριβείς τρόποι συνεργασίας, όσον αφορά τα καθήκοντα ακτοφυλακής, μεταξύ του Οργανισμού, του Frontex και της EFCA καθορίζονται σε συμφωνία συνεργασίας, σύμφωνα με τις αντίστοιχες εντολές τους και τους δημοσιονομικούς κανονισμούς που ισχύουν για τους εν λόγω οργανισμούς. Η ρύθμιση αυτή εγκρίνεται από το διοικητικό συμβούλιο του Οργανισμού, το διοικητικό συμβούλιο του Frontex και το διοικητικό συμβούλιο της EFCA.

3. Η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, τον Οργανισμό, τον Frontex και την EFCA, καθιστά διαθέσιμο πρακτικό εγχειρίδιο σχετικά με την ευρωπαϊκή συνεργασία στα καθήκοντα ακτοφυλακής. Το εν λόγω εγχειρίδιο περιέχει κατευθυντήριες γραμμές, συστάσεις και βέλτιστες πρακτικές για την ανταλλαγή πληροφοριών. Η Επιτροπή εκδίδει το εγχειρίδιο υπό τη μορφή σύστασης.

4. Τα καθήκοντα που περιγράφονται στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται υπό την επιφύλαξη των καθηκόντων του Οργανισμού που αναφέρονται στα άρθρα 4 έως 11 ή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των κρατών μελών, ειδικότερα όσον αφορά την ιδιότητα του κράτους σημαίας, του κράτους λιμένα ή του παράκτιου κράτους.

Άρθρο 13

Επικοινωνία και διάδοση

Ο Οργανισμός μπορεί να αναλαμβάνει δραστηριότητες επικοινωνίας με δική του πρωτοβουλία στο πλαίσιο της εντολής του με σκοπό την προώθηση του έργου του και τη διάδοση σχετικών κατευθυντηρίων γραμμών. Οι δραστηριότητες επικοινωνίας υποστηρίζουν τα υπόλοιπα καθήκοντα που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 12 και εκτελούνται σύμφωνα με τα συναφή σχέδια επικοινωνίας και διάδοσης που εγκρίνονται από το διοικητικό συμβούλιο. Το διοικητικό συμβούλιο επικαιροποιεί τακτικά τα εν λόγω σχέδια βασιζόμενο σε ανάλυση των αναγκών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

Άρθρο 14

Διοικητική και διαχειριστική δομή

Η διοικητική και διαχειριστική δομή του Οργανισμού περιλαμβάνει:

α) διοικητικό συμβούλιο, το οποίο ασκεί τα καθήκοντα που καθορίζονται στο άρθρο 16·

β) εκτελεστικό διευθυντή, ο οποίος ασκεί τα καθήκοντα που καθορίζονται στο άρθρο 22.

Άρθρο 15

Σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου

1. Το διοικητικό συμβούλιο απαρτίζεται από έναν αντιπρόσωπο κάθε κράτους μέλους και από τέσσερις αντιπροσώπους της Επιτροπής. Όλα τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου έχουν δικαίωμα ψήφου.

Το διοικητικό συμβούλιο περιλαμβάνει επίσης τέσσερις επαγγελματίες από τους τομείς τους οποίους κυρίως αφορούν οι στόχοι του Οργανισμού, όπως προβλέπεται στο άρθρο 2, οι οποίοι διορίζονται από την Επιτροπή, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου διορίζονται με βάση την πείρα και την εμπειρογνωμοσύνη τους στους τομείς που μνημονεύονται στο άρθρο 2. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή επιδιώκουν να υπάρχει ισόρροπη αντιπροσώπευση ανδρών και γυναικών στο διοικητικό συμβούλιο. Ένας από τους τέσσερις επαγγελματίες είναι εκπρόσωπος του πλαισίου μόνιμης συνεργασίας των αρχών διερεύνησης θεμάτων ασφάλειας στη θάλασσα που αναφέρονται στο άρθρο 10 της οδηγίας 2009/18/ΕΚ.

2. Κάθε κράτος μέλος και η Επιτροπή διορίζουν τα αντίστοιχα μέλη τους στο διοικητικό συμβούλιο καθώς και τους αναπληρωτές που θα εκπροσωπούν τα τακτικά μέλη κατά την απουσία τους.

3. Η διάρκεια της θητείας των μελών του διοικητικού συμβουλίου είναι τέσσερα έτη. Η θητεία των μελών του διοικητικού συμβουλίου είναι ανανεώσιμη.

4. Κατά τη στιγμή της ανάληψης καθηκόντων κάθε τακτικό και αναπληρωματικό μέλος του διοικητικού συμβουλίου υπογράφει γραπτή δήλωση ότι δεν τελεί σε κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων. Κάθε τακτικό και αναπληρωματικό μέλος του διοικητικού συμβουλίου επικαιροποιεί τη δήλωσή του όταν μεταβάλλονται οι περιστάσεις όσον αφορά τις συγκρούσεις συμφερόντων. Ο Οργανισμός δημοσιοποιεί στον ιστότοπό του τις εν λόγω δηλώσεις και τις σχετικές επικαιροποιήσεις.

Άρθρο 16

Καθήκοντα του διοικητικού συμβουλίου

1. Για να εξασφαλίζεται η εκτέλεση των καθηκόντων του Οργανισμού, το διοικητικό συμβούλιο:

α) παρέχει τις γενικές και στρατηγικές κατευθύνσεις για τις δραστηριότητες του Οργανισμού·

β) εγκρίνει σε ετήσια βάση, με πλειοψηφία δύο τρίτων των μελών του που έχουν δικαίωμα ψήφου, αφού λάβει τη γνώμη της Επιτροπής και σύμφωνα με το άρθρο 17, το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού του Οργανισμού·

γ) εγκρίνει, με πλειοψηφία δύο τρίτων των μελών του που έχουν δικαίωμα ψήφου, τον ετήσιο προϋπολογισμό και τον πίνακα προσωπικού του Οργανισμού και ασκεί άλλα καθήκοντα σε σχέση με τον προϋπολογισμό του Οργανισμού, σύμφωνα με το κεφάλαιο VI·

δ) εγκρίνει, με πλειοψηφία δύο τρίτων των μελών του που έχουν δικαίωμα ψήφου, την ενοποιημένη ετήσια έκθεση για τις δραστηριότητες του Οργανισμού και τη διαβιβάζει το αργότερο έως την 1η Ιουλίου κάθε έτους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στα κράτη μέλη και τη δημοσιοποιεί·

ε) εκδίδει τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον Οργανισμό κατά το άρθρο 24·

στ) γνωμοδοτεί, με πλειοψηφία δύο τρίτων των μελών του που έχουν δικαίωμα ψήφου, σχετικά με τους οριστικούς λογαριασμούς του Οργανισμού·

ζ) καθορίζει τη μεθοδολογία για τις επισκέψεις που πραγματοποιούνται δυνάμει του άρθρου 10·

η) εξετάζει και εγκρίνει τους διοικητικούς διακανονισμούς, σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 5·

θ) εγκρίνει στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης, ανάλογη των κινδύνων απάτης, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος και τα οφέλη των μέτρων που θα εφαρμοστούν·

ι) εκδίδει και δημοσιοποιεί κανόνες για την πρόληψη και τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων όσον αφορά τα μέλη του και δημοσιεύει ετησίως στον ιστότοπό του τη δήλωση συμφερόντων των μελών του διοικητικού συμβουλίου·

ια) εγκρίνει κανόνες και διαδικασίες περί διαφάνειας όσον αφορά τις δραστηριότητες άσκησης πίεσης από ομάδες συμφερόντων και τη συμμετοχή τρίτων οντοτήτων στην κατάρτιση εκθέσεων ή άλλων εγγράφων που εκδίδονται από τον Οργανισμό, ειδικότερα δε όσων εγγράφων αφορούν τις εν λόγω τρίτες οντότητες, που προορίζονται για δημοσίευση στον ιστότοπό του·

ιβ) εγκρίνει και επικαιροποιεί τακτικά τα σχέδια επικοινωνίας και διάδοσης που αναφέρονται στο άρθρο 13, βάσει ανάλυσης των αναγκών·

ιγ) θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό του, με πλειοψηφία δύο τρίτων των μελών του που έχουν δικαίωμα ψήφου, και τον δημοσιοποιεί·

ιδ) σύμφωνα με την παράγραφο 2, ασκεί, όσον αφορά το προσωπικό του Οργανισμού, τις εξουσίες οι οποίες ανατίθενται στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή δυνάμει του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης»), και στην αρμόδια για τη σύναψη των συμβάσεων πρόσληψης αρχή δυνάμει του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό της Ένωσης («καθεστώς που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό»), που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68 του Συμβουλίου ([32])·

ιε) θεσπίζει εκτελεστικούς κανόνες για την εφαρμογή του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό σύμφωνα με το άρθρο 110 παράγραφος 2 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης·

ιστ) διορίζει τον εκτελεστικό διευθυντή, του παρέχει καθοδήγηση και παρακολουθεί την επίδοσή του και, κατά περίπτωση, παρατείνει τη θητεία του ή τον παύει από τα καθήκοντά του, με πλειοψηφία δύο τρίτων των μελών του που έχουν δικαίωμα ψήφου, σύμφωνα με το άρθρο 21·

ιζ) θεσπίζει τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων εκ μέρους του εκτελεστικού διευθυντή·

ιη) κατά περίπτωση, διορίζει υπόλογο, ο οποίος υπάγεται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης και στο καθεστώς που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό, και λειτουργεί υπό καθεστώς πλήρους ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων του·

ιθ) μεριμνά ώστε να δοθεί η δέουσα συνέχεια στα πορίσματα και στις συστάσεις που προκύπτουν από εσωτερικές ή εξωτερικές εκθέσεις ελέγχου και αξιολογήσεις, καθώς και από τις έρευνες της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΡΡΟ)·

κ) λαμβάνει όλες τις αποφάσεις σχετικά με τη σύσταση των εσωτερικών δομών του Οργανισμού, με πλειοψηφία δύο τρίτων των μελών του που έχουν δικαίωμα ψήφου, συμπεριλαμβανομένης της σύστασης συμβουλευτικών ομάδων ή ομάδων εργασίας χωρίς εξουσίες λήψης αποφάσεων και, όπου απαιτείται, της τροποποίησής τους, λαμβάνοντας υπόψη τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση·

κα) επιτρέπει, με πλειοψηφία δύο τρίτων των μελών του που έχουν δικαίωμα ψήφου, τις ρυθμίσεις για τη συμμετοχή τρίτων χωρών στις εργασίες του Οργανισμού, σύμφωνα με το άρθρο 23·

κβ) εγκρίνει στρατηγική για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και των συνεργειών·

κγ) εγκρίνει τους εσωτερικούς κανόνες ασφαλείας του Οργανισμού, όπως αναφέρονται στο άρθρο 36·

κδ) διορίζει τον υπεύθυνο προστασίας δεδομένων του Οργανισμού.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου σημείο ζ), σε περίπτωση που η Επιτροπή εκφράσει τη διαφωνία της εντός 15 ημερών από την ημερομηνία έγκρισης της μεθοδολογίας, το διοικητικό συμβούλιο την επανεξετάζει και την καθορίζει, ενδεχομένως τροποποιημένη, σε δεύτερη ανάγνωση είτε με πλειοψηφία δύο τρίτων των μελών του, συμπεριλαμβανομένων των αντιπροσώπων της Επιτροπής, είτε με ομοφωνία των αντιπροσώπων των κρατών μελών.

2. Το διοικητικό συμβούλιο εκδίδει, σύμφωνα με το άρθρο 110 παράγραφος 2 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, απόφαση, βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 1 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και του άρθρου 6 του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό, για την ανάθεση των σχετικών εξουσιών αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής στον εκτελεστικό διευθυντή, καθώς και για τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων βάσει των οποίων η εν λόγω ανάθεση μπορεί να ανασταλεί. Ο εκτελεστικός διευθυντής έχει το δικαίωμα να αναθέσει περαιτέρω τις εν λόγω εξουσίες.

Όταν εξαιρετικές περιστάσεις το επιβάλλουν, το διοικητικό συμβούλιο δύναται, με απόφασή του, να αναστείλει προσωρινά την ανάθεση εξουσιών της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής στον εκτελεστικό διευθυντή και σε όσους ο τελευταίος έχει επιλέξει να αναθέσει περαιτέρω τις εν λόγω εξουσίες, και να τις ασκήσει το ίδιο ή να τις αναθέσει σε κάποιο από τα μέλη του ή σε άλλο μέλος του προσωπικού πλην του εκτελεστικού διευθυντή.

Άρθρο 17

Ετήσιος και πολυετής προγραμματισμός

1. Έως τις 30 Νοεμβρίου κάθε έτους, το διοικητικό συμβούλιο εγκρίνει ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού που περιέχει ετήσιο και πολυετή προγραμματισμό, βάσει σχεδίου που υποβάλλει ο εκτελεστικός διευθυντής, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής. Το διοικητικό συμβούλιο το υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

([32]) ΕΕ L 56 της 4.3.1968, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj.

Σε περίπτωση που η Επιτροπή δηλώσει, εντός 15 ημερών από την ημερομηνία έγκρισης του ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού, ότι διαφωνεί με το εν λόγω έγγραφο, το διοικητικό συμβούλιο επανεξετάζει το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού και το εγκρίνει, ενδεχομένως τροποποιημένο, εντός δύο μηνών από τη δήλωση διαφωνίας της Επιτροπής, σε δεύτερη ανάγνωση είτε με πλειοψηφία δύο τρίτων των μελών του που έχουν δικαίωμα ψήφου, συμπεριλαμβανομένων των αντιπροσώπων της Επιτροπής, είτε με ομοφωνία των αντιπροσώπων των κρατών μελών.

2. Το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού οριστικοποιείται μετά την τελική έγκριση του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης και, εάν κριθεί αναγκαίο, προσαρμόζεται ανάλογα.

3. Το ετήσιο πρόγραμμα εργασιών περιλαμβάνει λεπτομερείς στόχους και προσδοκώμενα αποτελέσματα, καθώς και δείκτες επιδόσεων. Περιλαμβάνει επίσης περιγραφή των δράσεων προς χρηματοδότηση και αναφέρει τους χρηματοδοτικούς και ανθρώπινους πόρους που διατίθενται για κάθε δράση, σύμφωνα με τις αρχές κατάρτισης και διαχείρισης του προϋπολογισμού βάσει δραστηριοτήτων. Το ετήσιο πρόγραμμα εργασιών συμβαδίζει με το πολυετές πρόγραμμα εργασιών. Υποδεικνύει με σαφήνεια τα καθήκοντα που έχουν προστεθεί, τροποποιηθεί ή καταργηθεί σε σχέση με το προηγούμενο οικονομικό έτος. Ο ετήσιος ή ο πολυετής προγραμματισμός, ή αμφότεροι, περιλαμβάνουν τη στρατηγική για τις σχέσεις με τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 11 και τις δράσεις που συνδέονται με την εν λόγω στρατηγική.

4. Όταν ανατίθεται στον Οργανισμό νέο καθήκον, το διοικητικό συμβούλιο τροποποιεί το εγκεκριμένο ετήσιο πρόγραμμα εργασιών. Η συμπερίληψη ενός τέτοιου νέου καθήκοντος υπόκειται σε ανάλυση των επιπτώσεων σε ανθρώπινους και δημοσιονομικούς πόρους και μπορεί να υπόκειται σε απόφαση του διοικητικού συμβουλίου για αναβολή άλλων καθηκόντων.

5. Παρά το δικαίωμα του διοικητικού συμβουλίου να δίνει προτεραιότητα σε ορισμένα καθήκοντα και δραστηριότητες στον ετήσιο και τον πολυετή σχεδιασμό, το διοικητικό συμβούλιο εξετάζει και εγκρίνει, στο πλαίσιο της κατάρτισης του ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού, τα αιτήματα της Επιτροπής ή των κρατών μελών για τεχνική συνδρομή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και παράγραφος 2 στοιχείο β), στο άρθρο 4 παράγραφοι 2, 9 και 10, στο άρθρο 5 παράγραφοι 6, 8 και 10, στο άρθρο 7 παράγραφος 2, στο άρθρο 8 παράγραφοι 6 και 7, στο άρθρο 9 παράγραφος 3, στο άρθρο 10 παράγραφος 4 και στο άρθρο 11 παράγραφοι 2 και 4. Η έγκριση των αιτημάτων αυτών:

α) γίνεται υπό την επιφύλαξη των άλλων καθηκόντων του Οργανισμού·

β) αποφεύγει την αλληλεπικάλυψη προσπαθειών·

γ) υπόκειται σε ανάλυση των επιπτώσεων στους ανθρώπινους και τους δημοσιονομικούς πόρους· και

δ) μπορεί να υπόκειται σε απόφαση του διοικητικού συμβουλίου για αναβολή άλλων καθηκόντων.

6. Οποιαδήποτε ουσιώδης τροποποίηση στο ετήσιο πρόγραμμα εργασιών εγκρίνεται σύμφωνα με την ίδια διαδικασία που εφαρμόζεται και για το αρχικό ετήσιο πρόγραμμα εργασιών. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αναθέσει στον εκτελεστικό διευθυντή την εξουσία να επιφέρει μη ουσιώδεις τροποποιήσεις στο ετήσιο πρόγραμμα εργασιών.

7. Στο πολυετές πρόγραμμα εργασιών καθορίζεται ο συνολικός στρατηγικός προγραμματισμός, ο οποίος περιλαμβάνει στόχους, αναμενόμενα αποτελέσματα και δείκτες επιδόσεων. Καθορίζεται επίσης ο προγραμματισμός των πόρων, συμπεριλαμβανομένου του πολυετούς προϋπολογισμού και των ανθρώπινων πόρων.

8. Ο στρατηγικός προγραμματισμός που αναφέρεται στην παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου επικαιροποιείται κατά περίπτωση, και ιδίως για την αντιμετώπιση θεμάτων που προκύπτουν από την αξιολόγηση που αναφέρεται στο άρθρο 38. Ο προγραμματισμός των πόρων που αναφέρεται στην παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου επικαιροποιείται σε ετήσια βάση.

Άρθρο 18

Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου

1. Το διοικητικό συμβούλιο εκλέγει πρόεδρο και αντιπρόεδρο μεταξύ των μελών του που έχουν δικαίωμα ψήφου. Ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος εκλέγονται με πλειοψηφία δύο τρίτων των μελών του διοικητικού συμβουλίου που διαθέτουν δικαίωμα ψήφου.

2. Ο αντιπρόεδρος αναλαμβάνει αυτοδικαίως τη θέση του προέδρου, εάν ο πρόεδρος κωλύεται να ασκήσει τα καθήκοντά του.

3. Η θητεία του προέδρου και του αντιπροέδρου είναι τετραετής, ανανεώσιμη άπαξ. Ωστόσο, εάν ο πρόεδρος ή ο αντιπρόεδρος απολέσουν την ιδιότητα του μέλους του διοικητικού συμβουλίου σε οποιαδήποτε στιγμή της θητείας τους, η θητεία τους λήγει την ίδια ημερομηνία αυτομάτως.

Άρθρο 19

Συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου

1. Οι συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου διεξάγονται σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό του και συγκαλούνται από τον πρόεδρό του.

2. Ο εκτελεστικός διευθυντής συμμετέχει στις συζητήσεις, εκτός από τις περιπτώσεις που, σύμφωνα με το άρθρο 32, η συμμετοχή του μπορεί να οδηγήσει, κατά την κρίση του προέδρου, σε σύγκρουση συμφερόντων ή το διοικητικό συμβούλιο πρόκειται να λάβει απόφαση.

3. Το διοικητικό συμβούλιο συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση δύο φορές ετησίως. Επίσης, συνέρχεται κατόπιν πρωτοβουλίας του προέδρου του ή εάν το ζητήσει η Επιτροπή ή το ένα τρίτο των κρατών μελών.

4. Όταν ανακύπτει θέμα εμπιστευτικότητας ή σύγκρουσης συμφερόντων, το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει να εξετάσει συγκεκριμένα σημεία της ημερήσιας διάταξής του χωρίς την παρουσία των ενδιαφερόμενων μελών. Αυτό δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών και της Επιτροπής να εκπροσωπούνται από αναπληρωματικά μέλη ή από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο. Στον εσωτερικό κανονισμό του διοικητικού συμβουλίου ορίζονται λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή αυτής της διάταξης.

5. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να προσκαλεί οποιοδήποτε άτομο, η γνώμη του οποίου παρουσιάζει ενδιαφέρον, να συμμετέχει ως παρατηρητής σε συγκεκριμένα σημεία της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεών του.

6. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου μπορούν, σύμφωνα με τον εσωτερικό του κανονισμό, να επικουρούνται από συμβούλους ή ειδικούς.

7. Η γραμματειακή υποστήριξη του διοικητικού συμβουλίου εξασφαλίζεται από τον Οργανισμό.

Άρθρο 20

Κανόνες ψηφοφορίας του διοικητικού συμβουλίου

1. Το διοικητικό συμβούλιο λαμβάνει τις αποφάσεις του με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του που έχουν δικαίωμα ψήφου, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στον παρόντα κανονισμό.

2. Σε περίπτωση που η Επιτροπή εγείρει σοβαρές ανησυχίες σχετικά με πρόταση απόφασης που υποβάλλεται στο διοικητικό συμβούλιο για θέματα που σχετίζονται με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/715 και τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων και το καθεστώς που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το διοικητικό συμβούλιο αναβάλλει την έγκριση της σχετικής απόφασης. Εντός 15 ημερών από την από πλευράς της Επιτροπής έγερση σοβαρών ανησυχιών σχετικά με πρόταση απόφασης που υποβάλλεται στο διοικητικό συμβούλιο, το διοικητικό συμβούλιο επανεξετάζει και εγκρίνει την εν λόγω απόφαση, ενδεχομένως τροποποιημένη, σε δεύτερη ανάγνωση, είτε με πλειοψηφία δύο τρίτων των μελών του που έχουν δικαίωμα ψήφου, συμπεριλαμβανομένων των αντιπροσώπων της Επιτροπής, είτε με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων των αντιπροσώπων των κρατών μελών.

3. Κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου έχει δικαίωμα μίας ψήφου. Ο εκτελεστικός διευθυντής δεν ψηφίζει.

4. Σε περίπτωση απουσίας μέλους του διοικητικού συμβουλίου, το δικαίωμα ψήφου του δικαιούται να ασκεί ο αναπληρωτής του.

5. Στον εσωτερικό κανονισμό καθορίζονται λεπτομερέστεροι κανόνες ψηφοφορίας, μεταξύ άλλων οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να ενεργεί για λογαριασμό άλλου μέλους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Άρθρο 21

Διορισμός, παράταση της θητείας και παύση καθηκόντων

1. Ο εκτελεστικός διευθυντής διορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο με γνώμονα τα προσόντα και την τεκμηριωμένη επάρκεια και εμπειρία του που άπτονται του ναυτιλιακού τομέα, από κατάλογο υποψηφίων που προτείνει η Επιτροπή ύστερα από ανοικτή και διαφανή διαδικασία επιλογής η οποία τηρεί την αρχή της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων και την αρχή της γεωγραφικής ισορροπίας.

2. Προτού διορισθεί, ο επιλεγείς από το διοικητικό συμβούλιο υποψήφιος καλείται να προβεί σε δήλωση ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και να απαντήσει σε ερωτήσεις των μελών της.

3. Για τη σύναψη της σύμβασης του εκτελεστικού διευθυντή, ο Οργανισμός εκπροσωπείται από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου.

4. Η θητεία του εκτελεστικού διευθυντή είναι πενταετής. Εν ευθέτω χρόνω πριν από τη λήξη της περιόδου αυτής, η Επιτροπή διενεργεί αξιολόγηση στην οποία λαμβάνεται υπόψη η αξιολόγηση των επιδόσεων του εκτελεστικού διευθυντή, καθώς και των μελλοντικών καθηκόντων και προκλήσεων του Οργανισμού, και την υποβάλλει στο διοικητικό συμβούλιο προς ενημέρωση, μαζί με την πρόταση για ανανέωση της θητείας.

5. Το διοικητικό συμβούλιο, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής και λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 4, δύναται να παρατείνει άπαξ τη θητεία του εκτελεστικού διευθυντή για μέγιστη περίοδο πέντε ετών. Το διοικητικό συμβούλιο ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την πρόθεσή του να παρατείνει τη θητεία του εκτελεστικού διευθυντή. Προτού το διοικητικό συμβούλιο αποφασίσει να παρατείνει τη θητεία του εκτελεστικού διευθυντή, μπορεί να ζητηθεί από τον εκτελεστικό διευθυντή να προβεί σε δήλωση προς την αρμόδια επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και να απαντήσει σε ερωτήσεις των μελών της.

6. Εκτελεστικός διευθυντής του οποίου η θητεία έχει παραταθεί δεν επιτρέπεται να συμμετάσχει σε άλλη διαδικασία επιλογής για την ίδια θέση.

7. Ο εκτελεστικός διευθυντής μπορεί να απαλλαγεί από τα καθήκοντά του μόνο με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, το οποίο ενεργεί βάσει πρότασης που μπορεί να υποβληθεί είτε από την Επιτροπή είτε από το ένα τρίτο τουλάχιστον των μελών του διοικητικού συμβουλίου με δικαίωμα ψήφου.

8. Ο εκτελεστικός διευθυντής διορίζεται ως έκτακτος υπάλληλος του Οργανισμού σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχείο α) του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό.

Άρθρο 22

Καθήκοντα και αρμοδιότητες του εκτελεστικού διευθυντή

1. Ο εκτελεστικός διευθυντής είναι αρμόδιος για τη διαχείριση του Οργανισμού σύμφωνα με τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου και λογοδοτεί στο διοικητικό συμβούλιο.

2. Με την επιφύλαξη των εξουσιών της Επιτροπής και του διοικητικού συμβουλίου, ο εκτελεστικός διευθυντής ενεργεί υπό καθεστώς πλήρους ανεξαρτησίας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και δεν επιζητεί ούτε λαμβάνει οδηγίες από κυβέρνηση ή από οποιονδήποτε άλλον φορέα.

3. Ο εκτελεστικός διευθυντής υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων του κατόπιν σχετικού αιτήματος. Το Συμβούλιο μπορεί να ζητήσει από τον εκτελεστικό διευθυντή να υποβάλει έκθεση σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων του.

4. Ο εκτελεστικός διευθυντής είναι ο νόμιμος εκπρόσωπος του Οργανισμού.

5. Ο εκτελεστικός διευθυντής είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση των καθηκόντων που ανατίθενται στον Οργανισμό δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Ειδικότερα, ο εκτελεστικός διευθυντής:

α) διασφαλίζει τη βιώσιμη και αποτελεσματική καθημερινή διοίκηση του Οργανισμού·

β) οργανώνει, διευθύνει και εποπτεύει τις δραστηριότητες και το προσωπικό του Οργανισμού εντός των ορίων των αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου·

γ) προετοιμάζει και εφαρμόζει τις αποφάσεις που εγκρίνει το διοικητικό συμβούλιο·

δ) εκπονεί σχέδιο των δημοσιονομικών κανόνων που εφαρμόζονται στον Οργανισμό προς έγκριση από το διοικητικό συμβούλιο·

ε) καταρτίζει σχέδιο κατάστασης προβλέψεων των εσόδων και των δαπανών του Οργανισμού σύμφωνα με το άρθρο 26 και εκτελεί τον προϋπολογισμό του Οργανισμού σύμφωνα με το άρθρο 27·

στ) καταρτίζει το σχέδιο ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού και το υποβάλλει στο διοικητικό συμβούλιο προς έγκριση ύστερα από διαβούλευση με την Επιτροπή τουλάχιστον τέσσερις εβδομάδες πριν από τη σχετική συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου·

ζ) εφαρμόζει το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού, αξιολογώντας την πρόοδο που έχει σημειωθεί σε σύγκριση με τους σχετικούς δείκτες και υποβάλλει έκθεση στο διοικητικό συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του·

η) εκπονεί την ενοποιημένη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του Οργανισμού και την υποβάλλει στο διοικητικό συμβούλιο για αξιολόγηση και έγκριση·

θ) ανταποκρίνεται σε τυχόν αιτήματα παροχής τεχνικής συνδρομής σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 5·

ι) αποφασίζει τη διενέργεια των επισκέψεων και επιθεωρήσεων που προβλέπονται στο άρθρο 10, ύστερα από διαβούλευση με την Επιτροπή και σύμφωνα με τη μεθοδολογία για τις επισκέψεις που καθορίζει το διοικητικό συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 16 παράγραφος 1 στοιχείο ζ)·

ια) αποφασίζει να συνάπτει διοικητικούς διακανονισμούς με άλλους φορείς της Ένωσης που δραστηριοποιούνται στους τομείς δραστηριοτήτων του Οργανισμού, υπό την προϋπόθεση ότι το σχέδιο διακανονισμού έχει προηγουμένως υποβληθεί προς διαβούλευση στην Επιτροπή και στο διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 5 και ότι το διοικητικό συμβούλιο δεν έχει προβάλει αντιρρήσεις εντός τεσσάρων εβδομάδων από την υποβολή του·

ιβ) λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα, μεταξύ άλλων την έκδοση εσωτερικών διοικητικών οδηγιών και τη δημοσίευση ανακοινώσεων, ώστε να διασφαλίσει τη λειτουργία του Οργανισμού σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό·

ιγ) οργανώνει αποτελεσματικό σύστημα παρακολούθησης ώστε να μπορεί να συγκρίνει τα επιτεύγματα του Οργανισμού με τους στόχους και τα καθήκοντά του, όπως ορίζει ο παρών κανονισμός

ιδ) καθιερώνει και διασφαλίζει τη λειτουργία ενός αποτελεσματικού και αποδοτικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου και υποβάλλει έκθεση στο διοικητικό συμβούλιο σχετικά με τυχόν σημαντικές αλλαγές επ' αυτού·

ιε) διασφαλίζει τη διενέργεια εκτιμήσεων κινδύνου και τη διαχείριση κινδύνου για τον Οργανισμό·

ιστ) καταρτίζει σχέδιο δράσης για τη συνέχεια που δίνεται στα συμπεράσματα των εκθέσεων εσωτερικού ή εξωτερικού ελέγχου και αξιολογήσεων, καθώς και των ερευνών της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 35, και υποβάλλει έκθεση προόδου στην Επιτροπή δύο φορές ετησίως και ανά τακτά χρονικά διαστήματα στο διοικητικό συμβούλιο·

ιζ) προστατεύει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης μέσω της εφαρμογής προληπτικών μέτρων κατά της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας, χωρίς να διακυβεύεται η ερευνητική αρμοδιότητα της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, μέσω αποτελεσματικών ελέγχων και, σε περίπτωση που εντοπίζονται παρατυπίες, μέσω της ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και, όπου αρμόζει, μέσω της επιβολής αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών διοικητικών, περιλαμβανομένων των οικονομικών, κυρώσεων·

ιη) εκπονεί στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης, στρατηγική συνεργειών και βελτίωσης της αποτελεσματικότητας, στρατηγική συνεργασίας με τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς ή και τα δύο, καθώς και στρατηγική για τα συστήματα οργανωτικής διαχείρισης και εσωτερικού ελέγχου του Οργανισμού, και τις υποβάλλει στο διοικητικό συμβούλιο προς έγκριση·

ιθ) προάγει την πολυμορφία και διασφαλίζει την ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων όσον αφορά τις προσλήψεις προσωπικού του Οργανισμού·

κ) προσλαμβάνει προσωπικό με την ευρύτερη δυνατή γεωγραφική βάση·

κα) σχεδιάζει και εφαρμόζει επικοινωνιακή πολιτική για τον Οργανισμό·

κβ) εκτελεί κάθε άλλο καθήκον που του αναθέτει ή του μεταβιβάζει το διοικητικό συμβούλιο ή όπως απαιτείται από τον παρόντα κανονισμό.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου σημείο ιγ), ο εκτελεστικός διευθυντής καταρτίζει, σε συμφωνία με την Επιτροπή και το διοικητικό συμβούλιο, προσαρμοσμένους δείκτες επιδόσεων που επιτρέπουν την αποτελεσματική αξιολόγηση των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων. Ο εκτελεστικός διευθυντής μεριμνά ώστε η οργανωτική δομή του Οργανισμού να προσαρμόζεται τακτικά στις εξελισσόμενες ανάγκες, μέσα στα όρια των διαθέσιμων δημοσιονομικών και ανθρώπινων πόρων. Στο πλαίσιο αυτό, ο εκτελεστικός διευθυντής θεσπίζει διαδικασίες τακτικής αξιολόγησης, οι οποίες πληρούν αναγνωρισμένα επαγγελματικά πρότυπα.

Άρθρο 23

Συμμετοχή τρίτων χωρών

1. Ο Οργανισμός είναι ανοικτός στη συμμετοχή τρίτων χωρών, οι οποίες έχουν συνάψει συμφωνίες με την Ένωση, βάσει των οποίων έχουν υιοθετήσει και εφαρμόζουν το ενωσιακό δίκαιο στον τομέα της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, της ναυτικής ασφάλειας, της πρόληψης της ρύπανσης και της αντιμετώπισης της ρύπανσης που προκαλείται από πλοία.

2. Βάσει των σχετικών διατάξεων των εν λόγω συμφωνιών, ο Οργανισμός συνάπτει διακανονισμούς που διευκρινίζουν τη φύση και την έκταση των λεπτομερών κανόνων για τη συμμετοχή των εν λόγω τρίτων χωρών στις εργασίες του Οργανισμού, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων σχετικά με τις οικονομικές συνεισφορές και το προσωπικό, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής και έγκριση του διοικητικού συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 24

Δημοσιονομικοί κανόνες

Οι δημοσιονομικοί κανόνες που ισχύουν για τον Οργανισμό θεσπίζονται από το διοικητικό συμβούλιο αφού ζητήσει τη γνώμη της Επιτροπής. Οι δημοσιονομικοί κανόνες δεν παρεκκλίνουν από τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/715 εκτός εάν η παρέκκλιση απαιτείται ειδικώς για λόγους λειτουργίας του Οργανισμού και εφόσον έχει προηγουμένως συγκατατεθεί η Επιτροπή.

Άρθρο 25

Προϋπολογισμός

1. Για κάθε οικονομικό έτος, το οποίο αντιστοιχεί στο ημερολογιακό έτος, καταρτίζονται προβλέψεις για το σύνολο των εσόδων και των δαπανών του Οργανισμού, οι οποίες εγγράφονται στον προϋπολογισμό του.

2. Ο προϋπολογισμός του Οργανισμού πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ως προς τα έσοδα και τις δαπάνες.

3. Με την επιφύλαξη άλλων πόρων, τα έσοδα του Οργανισμού περιλαμβάνουν:

α) συνεισφορά της Ένωσης που εγγράφεται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και επιχορηγήσεις από φορείς της Ένωσης·

β) πιθανές συνεισφορές τρίτων χωρών που συμμετέχουν στις εργασίες του Οργανισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23·

γ) ενδεχόμενες επιβαρύνσεις για υποδομές, δημοσιεύσεις, κατάρτιση ή άλλες υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και παρέχονται από τον Οργανισμό·

δ) οποιαδήποτε εθελοντική οικονομική συνεισφορά κρατών μελών, τρίτων χωρών ή άλλων οντοτήτων, υπό την προϋπόθεση ότι η συνεισφορά αυτή είναι διαφανής, σημειώνεται με σαφήνεια στον προϋπολογισμό και δεν θίγει την ανεξαρτησία και την αμεροληψία του Οργανισμού.

4. Οι δαπάνες του Οργανισμού περιλαμβάνουν τις αμοιβές του προσωπικού, τις διοικητικές δαπάνες και τις δαπάνες υποδομών, καθώς και τις λειτουργικές δαπάνες.

Άρθρο 26

Κατάρτιση του προϋπολογισμού

1. Κάθε έτος ο εκτελεστικός διευθυντής καταρτίζει σχέδιο κατάστασης προβλέψεων των εσόδων και των δαπανών του Οργανισμού για το επόμενο οικονομικό έτος, το οποίο περιλαμβάνει και τον πίνακα προσωπικού, και το διαβιβάζει στο διοικητικό συμβούλιο.

2. Βάσει του σχεδίου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, το διοικητικό συμβούλιο εκδίδει προσωρινό σχέδιο προβλέψεων των εσόδων και των δαπανών του Οργανισμού για το επόμενο οικονομικό έτος.

3. Το προσωρινό σχέδιο προβλέψεων των εσόδων και των δαπανών του Οργανισμού διαβιβάζεται στην Επιτροπή μέχρι την 31η Ιανουαρίου κάθε έτους. Το διοικητικό συμβούλιο διαβιβάζει το τελικό σχέδιο προβλέψεων στην Επιτροπή έως την 31η Μαρτίου του ίδιου έτους.

4. Η Επιτροπή διαβιβάζει την κατάσταση προβλέψεων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο («αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή») μαζί με το σχέδιο γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης.

5. Βάσει της κατάστασης προβλέψεων, η Επιτροπή εγγράφει στο σχέδιο γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης τις προβλέψεις που κρίνει αναγκαίες όσον αφορά τον πίνακα προσωπικού και το ύψος της επιχορήγησης από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, και το υποβάλλει στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή σύμφωνα με τα άρθρα 313 και 314 ΣΛΕΕ.

6. Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή εγκρίνει τις πιστώσεις για τη συνεισφορά που προορίζεται για τον Οργανισμό.

7. Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή εγκρίνει τον πίνακα προσωπικού του Οργανισμού.

8. Ο προϋπολογισμός του Οργανισμού εγκρίνεται από το διοικητικό συμβούλιο. Ο προϋπολογισμός καθίσταται οριστικός μετά την τελική έγκριση του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης. Εάν κριθεί αναγκαίο, αναπροσαρμόζεται δεόντως.

9. Για τυχόν έργα κατασκευής κτιρίων που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό του Οργανισμού, εφαρμόζεται ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/715.

Άρθρο 27

Εκτέλεση του προϋπολογισμού

1. Ο εκτελεστικός διευθυντής εκτελεί τον προϋπολογισμό του Οργανισμού.

2. Ο εκτελεστικός διευθυντής διαβιβάζει ετησίως στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή όλες τις πληροφορίες σχετικά με τα πορίσματα των διαδικασιών αξιολόγησης.

Άρθρο 28

Απόδοση λογαριασμών και απαλλαγή

1. Μέχρι την 1η Μαρτίου του επόμενου οικονομικού έτους, ο υπόλογος του Οργανισμού διαβιβάζει τους προσωρινούς λογαριασμούς στον υπόλογο της Επιτροπής και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

2. Μέχρι την 31η Μαρτίου του επόμενου οικονομικού έτους, ο Οργανισμός διαβιβάζει την έκθεση σχετικά με τη δημοσιονομική και οικονομική διαχείριση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

3. Μέχρι την 31η Μαρτίου του επόμενου οικονομικού έτους, ο υπόλογος της Επιτροπής διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο τους προσωρινούς λογαριασμούς του Οργανισμού, κατόπιν ενοποίησης με τους λογαριασμούς της Επιτροπής.

4. Μετά τη λήψη των παρατηρήσεων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τους προσωρινούς λογαριασμούς του Οργανισμού δυνάμει του άρθρου 252 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([33]), ο εκτελεστικός διευθυντής καταρτίζει τους οριστικούς λογαριασμούς με δική του ευθύνη και τους διαβιβάζει στο διοικητικό συμβούλιο για την έκδοση γνώμης.

5. Το διοικητικό συμβούλιο διατυπώνει γνώμη σχετικά με τους οριστικούς λογαριασμούς του Οργανισμού.

6. Την 1η Ιουλίου του επόμενου οικονομικού έτους, ο υπόλογος του Οργανισμού διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο τους οριστικούς λογαριασμούς, συνοδευόμενους από τη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου.

7. Οι οριστικοί λογαριασμοί δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* έως τις 15 Νοεμβρίου του επόμενου οικονομικού έτους.

8. Ο εκτελεστικός διευθυντής διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο απάντηση στις παρατηρήσεις του έως τις 30 Σεπτεμβρίου. Την εν λόγω απάντηση διαβιβάζει ο εκτελεστικός διευθυντής και στο διοικητικό συμβούλιο.

9. Ο εκτελεστικός διευθυντής υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατόπιν αιτήματος του τελευταίου, κάθε πληροφορία που απαιτείται για την ομαλή εφαρμογή της διαδικασίας απαλλαγής για το συγκεκριμένο οικονομικό έτος, σύμφωνα με το άρθρο 267 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

10. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη σύσταση του Συμβουλίου που αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, απαλλάσσει τον εκτελεστικό διευθυντή, πριν από τις 15 Μαΐου του έτους N + 2, από την ευθύνη όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το έτος N.

([33]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Άρθρο 29

Γενική διάταξη

Στο προσωπικό του Οργανισμού εφαρμόζονται ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης και το καθεστώς που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό, καθώς και οι κανόνες που θεσπίζονται κατόπιν συμφωνίας μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ένωσης για την εφαρμογή του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό.

Άρθρο 30

Αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες και λοιπό προσωπικό

1. Ο Οργανισμός δύναται να χρησιμοποιεί αποσπασμένους εθνικούς εμπειρογνώμονες ή άλλο προσωπικό που δεν απασχολείται από τον Οργανισμό.

2. Το διοικητικό συμβούλιο εκδίδει απόφαση για τον καθορισμό κανόνων σχετικά με την απόσπαση εθνικών εμπειρογνωμόνων στον Οργανισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 31

Νομικό καθεστώς και έδρα

1. Ο Οργανισμός είναι όργανο της Ένωσης και διαθέτει νομική προσωπικότητα.

2. Σε κάθε κράτος μέλος, ο Οργανισμός διαθέτει την ευρύτερη δυνατή νομική ικανότητα που αναγνωρίζεται σε νομικά πρόσωπα από τη νομοθεσία του εν λόγω κράτους μέλους. Μπορεί ιδίως να αποκτά και να διαθέτει κινητή και ακίνητη περιουσία και να παρίσταται ενώπιον δικαστηρίου.

3. Ο Οργανισμός εκπροσωπείται από τον εκτελεστικό διευθυντή του.

4. Έδρα του Οργανισμού είναι η Λισαβόνα, στην Πορτογαλία.

5. Κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει, με τη συμφωνία και συνεργασία των οικείων κρατών μελών και λαμβανομένων δεόντως υπόψη των δημοσιονομικών επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένης της τυχόν συνεισφοράς των οικείων κρατών μελών, να ιδρύσει τα περιφερειακά κέντρα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση, κατά τον πλέον αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο, ορισμένων από τα καθήκοντα του Οργανισμού. Κατά τη λήψη αυτής της απόφασης, το διοικητικό συμβούλιο ορίζει το ακριβές πεδίο των δραστηριοτήτων του περιφερειακού κέντρου, μεριμνώντας παράλληλα για την αποφυγή μη αναγκαίου οικονομικού κόστους και για την τόνωση της συνεργασίας με τα υπάρχοντα περιφερειακά και εθνικά δίκτυα.

Άρθρο 32

Προνόμια και ασυλίες

Το πρωτόκολλο περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζεται στον Οργανισμό και στο προσωπικό του.

Άρθρο 33

Γλωσσικό καθεστώς

1. Ο Οργανισμός υπόκειται στις διατάξεις του κανονισμού αριθ. 1 του Συμβουλίου ([34]).

2. Οι μεταφραστικές υπηρεσίες, καθώς και όποιες άλλες γλωσσικές υπηρεσίες απαιτούνται για τη λειτουργία του Οργανισμού, πλην της διερμηνείας, παρέχονται από το Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

([34]) Κανονισμός αριθ. 1 του Συμβουλίου περί καθορισμού του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητος (ΕΕ 17 της 6.10.1958, σ. 385, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1958/1(1)/oj).

Άρθρο 34

Διαφάνεια

1. Για τα έγγραφα που τηρούνται από τον Οργανισμό εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([35]).

2. Το διοικητικό συμβούλιο, εντός έξι μηνών από την ημερομηνία της πρώτης συνεδρίασής του, θεσπίζει τους λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001.

3. Οι αποφάσεις που λαμβάνει ο Οργανισμός δυνάμει του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 δύνανται να αποτελούν αντικείμενο καταγγελίας στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή ή προσφυγής στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 228 και 263 της ΣΛΕΕ, αντιστοίχως.

4. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τον Οργανισμό υπόκειται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([36]).

Άρθρο 35

Καταπολέμηση της απάτης

1. Για να διευκολυνθεί η καταπολέμηση της απάτης, της διαφθοράς και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013, ο Οργανισμός εκδίδει τις κατάλληλες διατάξεις που ισχύουν για όλο το προσωπικό του Οργανισμού.

2. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο έχει την εξουσία να ελέγχει, βάσει παραστατικών και επιτόπιου ελέγχου, όλους τους δικαιούχους επιχορηγήσεων, τους εργολάβους και τους υπεργολάβους που έλαβαν κονδύλια της Ένωσης από τον Οργανισμό.

3. Η OLAF μπορεί να διενεργεί έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων, με σκοπό να διαπιστωθεί αν υπάρχει απάτη, διαφθορά ή άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης συνδεόμενη με επιχορήγηση ή σύμβαση χρηματοδοτούμενη από τον Οργανισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις και τις διαδικασίες που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013.

4. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1, 2 και 3, οι συμφωνίες συνεργασίας με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, οι συμβάσεις, οι συμφωνίες επιχορήγησης και οι αποφάσεις επιχορήγησης του Οργανισμού περιέχουν διατάξεις με τις οποίες παρέχεται ρητώς στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, στην OLAF και στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία εξουσία διενέργειας των εν λόγω ελέγχων και ερευνών, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.

Άρθρο 36

Κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων και των ευαίσθητων μη διαβαθμισμένων πληροφοριών

Ο Οργανισμός εγκρίνει δικούς του κανόνες ασφαλείας που είναι ισοδύναμοι των κανόνων ασφαλείας της Επιτροπής για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των ευαίσθητων μη διαβαθμισμένων πληροφοριών, όπως ορίζουν οι αποφάσεις (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/443 ([37]) και 2015/444 της Επιτροπής ([38]). Στους κανόνες ασφαλείας του Οργανισμού περιλαμβάνονται διατάξεις περί ανταλλαγής, επεξεργασίας και αποθήκευσης τέτοιων πληροφοριών.

Άρθρο 37

Ευθύνη

1. Η συμβατική ευθύνη του Οργανισμού διέπεται από το δίκαιο που εφαρμόζεται στη σχετική σύμβαση.

([35]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, (ΕΕ L 145 της 31.5.2001, σ. 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

([36]) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

([37]) Απόφαση (ΕΚ, Ευρατόμ) 2015/443 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2015, σχετικά με την ασφάλεια στην Επιτροπή (ΕΕ L 72 της 17.3.2015, σ. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj).

([38]) Απόφαση (ΕΚ, Ευρατόμ) 2015/444 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2015, σχετικά με τους κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ (ΕΕ L 72 της 17.3.2015, σ. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj).

2. Το ΔΕΕ είναι αρμόδιο να αποφαίνεται δυνάμει κάθε ρήτρας διαιτησίας που περιλαμβάνεται σε σύμβαση που συνάπτει ο Οργανισμός.

3. Σε περίπτωση εξωσυμβατικής ευθύνης, ο Οργανισμός αποκαθιστά κάθε ζημία που προκαλείται από τον Οργανισμό ή το προσωπικό του κατά την άσκηση των καθηκόντων του, σύμφωνα με τις γενικές αρχές που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών.

4. Αρμόδιο για την εκδίκαση των διαφορών αποζημίωσης για τις ζημίες που αναφέρονται στην παράγραφο 3 είναι το ΔΕΕ.

5. Η προσωπική ευθύνη των μελών του προσωπικού του Οργανισμού έναντι του Οργανισμού διέπεται από τις διατάξεις του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης ή του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό.

Άρθρο 38

Αξιολόγηση και επανεξέταση

1. Έως την 19ή Ιανουαρίου 2031 και, στη συνέχεια, ανά πενταετία, η Επιτροπή διενεργεί αξιολόγηση για να εκτιμηθούν, ιδίως, ο αντίκτυπος, η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα του Οργανισμού και των πρακτικών λειτουργίας του, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου. Στην εν λόγω αξιολόγηση εξετάζονται, ειδικότερα, η ενδεχόμενη ανάγκη τροποποίησης της εντολής του Οργανισμού, ιδίως προκειμένου να ληφθεί υπόψη η εξέλιξη του δικαίου της Ένωσης στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, και οι δημοσιονομικές επιπτώσεις κάθε τέτοιας τροποποίησης, καθώς και η ανάγκη να θεσπιστεί σύστημα τελών και επιβαρύνσεων και να προσδιοριστούν οι υπηρεσίες που μπορεί να προσφέρει ο Οργανισμός στο πλαίσιο ενός τέτοιου συστήματος.

2. Η Επιτροπή υποβάλλει την έκθεση αξιολόγησης, καθώς και τα συμπεράσματά της επί της εν λόγω έκθεσης, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στο διοικητικό συμβούλιο. Τα πορίσματα της αξιολόγησης δημοσιοποιούνται.

3. Με κάθε δεύτερη αξιολόγηση, η Επιτροπή διενεργεί επίσης εκτίμηση των αποτελεσμάτων που επιτεύχθηκαν από τον Οργανισμό ως προς τους στόχους, την εντολή και τα καθήκοντα του Οργανισμού. Εάν η Επιτροπή θεωρεί ότι η συνέχιση της ύπαρξης του Οργανισμού δεν δικαιολογείται πλέον σε σχέση με τους τεθέντες στόχους, την εντολή και τα καθήκοντά του, δύναται να προτείνει την ανάλογη τροποποίηση ή την κατάργηση του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 39

Διοικητικές έρευνες του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή

Οι δραστηριότητες του Οργανισμού υπόκεινται στις έρευνες του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή σύμφωνα με το άρθρο 228 ΣΛΕΕ.

Άρθρο 40

Μεταβατικές διατάξεις

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 15 του παρόντος κανονισμού, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου που έχουν διοριστεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1406/2002 πριν από την 18η Ιανουαρίου 2026 παραμένουν στη θέση τους ως μέλη του διοικητικού συμβουλίου έως την ημερομηνία λήξης της θητείας τους, με την επιφύλαξη του δικαιώματος εκάστου κράτους μέλους να διορίζει νέο αντιπρόσωπο.

2. Ο εκτελεστικός διευθυντής που διορίζεται βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1406/2002 παραμένει στη θέση του εκτελεστικού διευθυντή με τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 22 του παρόντος κανονισμού.

3. Η έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού δεν θίγει καμία από τις συμβάσεις εργασίας που ισχύουν την 18η Ιανουαρίου 2026.

Άρθρο 41

Κατάργηση

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1406/2002 καταργείται.

Άρθρο 42

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 26 Νοεμβρίου 2025.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Η Πρόεδρος	*Η Πρόεδρος*
R. METSOLA	M. BJERRE